GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

głos LUDU

DZIŚ W NUMERZE:
Po »Olzie« czas na »Wichry« str. 3
Szkoła życia str. 4
Inana znad Tygrysu i Eufratu str. 5
Šurin bohaterem derby str. 8

WTOREK
10 PAŹDZIERNIKA 2006
NR 119
ROCZNIK LXI
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

„Błędowianie" oczarowali widzów porywającym temperamentem, radością, spontanicznością...

Fot. WANDA KULA

TYTUŁY DLA ZESPOŁÓW Z BŁĘDOWIC I B. BÖHM

Kultura doceniona

HAWIERZÓW (wak) – **Podniosła uroczystość nadania tytułów „Osobistość kultury roku 2006" oraz „Talent roku 2006" osobom indywidualnym i zespołom odbyła się w ub. piątek w hawierzowskim Domu Kultury „Reneta". W ten sposób miasto doceniło całokształt działalności lub wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury o znaczeniu ogólnomiejskim i ogólnokrajowym.**

W pierwszej kategorii „Osobistość kultury 2006 roku" uhonorowana została **Hana Kuchářová**, emerytowana dziennikarka, założycielka pisma „Hlasy Havířova", **Emilie Slavíková**, kierownik artystyczny zespołu folklorystycznego „Vonička" oraz **Bronisława Böhm**. Pani Bronisława jest od 40 lat bibliotekarką. Przez 20 lat pracowała w Bibliotece Regionalnej w Karwinie, tyle samo na stanowisku zastępcy dyrektora w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Hawierzowie, w której od kwietnia 2006 r. pełni funkcję metodyka. Przyczyniła się w znacznym stopniu do tego, iż hawierzowska książnica pełni od kilku miesięcy usługi na poziomie regionalnym, obejmując swoim zasięgiem książnice w Boguminie i w Orłowej.

„Talentami roku 2006" zostali natomiast Zespół Regionalny **„Błędowianie"** działający przy MK PZKO w Hawierzowie Błędowicach, 11-letni skrzypek **Leoš Drda** oraz grupa taneczna „Limit Dance Corporation".

Nagrody – statuetki z ceramiki, dyplomy oraz bukiety kwiatów – wręczyli odznaczonym prezydent miasta **Milada Halíková** oraz jej zastępcy **Eduard Heczko** i **Svatopluk Novák**. Wszyscy uhonorowani w kategorii „Talent roku 2006" oraz gość wieczoru, ostrawski zespół taneczny Jarki Calabkovej, wystąpili w programie artystycznym. **Ciąg dalszy na str. 3**

»Wykopki« na medal

SUCHA GORNA (sch) – Miejscowe „Wykopki" w sali Domu Robotniczego i lokalach PZKO cieszą się niegasnącym powodzeniem. Organizatorom – MK PZKO przy współpracy z miejscową PSP – udaje się bowiem co roku spełnić dwa podstawowe warunki udanej imprezy: zapewnić program kulturalny na odpowiednim poziomie oraz przygotować smaczny (ziemniaczany) bufet domowej (Klubu Kobiet) roboty.

Nie inaczej było w sobotę. Na program w wykonaniu miejscowego przedszkola z jarzębinkowym układem słowno-muzyczno-tanecznym, szkoły z widowiskiem wykopek oraz gwiazdy imprezy „Małych Błędowian" i „Błędowian" ze wspaniałym pokazem folkloru przyszła masa ludzi. Ruch panował też w świetlicy PZKO, gdzie podawano posiłki. Panie z Klubu Kobiet musiały nieźle się nagimnastykować, żeby zaspokoić wszystkie żołądki. Jeśli zaś dodać do tego współzawodnictwa dla dzieci prowadzone przez konferansjerkę **Grażynę Siwek**, loterię oraz wspaniałą atmosferę w gronie przyjaznych osób, to nic, tylko stwierdzić, że górnosuszanie i tym razem zasłużyli nie na ziemniaczany, ale złoty medal!

Do urny z paszportem

REGION (kor) – W wyborach komunalnych, które odbędą się w dniach 20 i 21 bm. swoich przedstawicieli do samorządów miast i wsi po raz pierwszy będą mogły wybierać osoby nie mające obywatelstwa RC, ale także mieszkający w naszym kraju obywatele innych państw Unii Europejskiej. Na Zaolziu chodzi głównie o obywateli Rzeczypospolitej Polskiej.

Co muszą honi uczynić, by móc udać się w dniu wyborów do urn?

– *To bardzo proste: wystarczy udać się do urzędu miejskiego bądź gminnego z dokumentem potwierdzającym pobyt w RC i zgłosić się do wydziału cywilno-prawnego ratusza* – mówi **Rudolf Moliński**, członek czeskocieszyńskiego samorządu i przewodniczący działającej przy ratuszu komisji ds. mniejszości narodowych. – *W przypadku osobistej wizyty nie trzeba wcześniej ani na miejscu składać pisemnego podania. Gdyby ktoś jednak zdecydował się na pisemną formę, to podanie musi być złożone w urzędzie miejskim najpóźniej 2 dni przed wyborami, czyli do 18 października do godz. 16.00.*

Moliński zachęca wszystkich Polaków mieszkających na Zaolziu „na polskim paszporcie" do skorzystania ze swego aktywnego prawa wyborczego.

– *Zależy nam na każdym głosie. Każdy głos może się okazać decydujący* – dodał Moliński.

Pracy ciut więcej

Jak podało wczoraj Ministerstwo Pracy i Spraw Socjalnych RC, bezrobocie we wrześniu spadło do 7,8 proc. (z 7,9 proc. w sierpniu). Osób bez pracy było o 4547 mniej w porównaniu z końcem sierpnia, czyli 454 182 osoby.

Najniższą stopę bezrobocia zanotowano w powiatach Praga-Wschód (2,3 proc.) i Zachód (2,4 proc.), najwyższą w powiatach Most (20,3 proc.), Karwina (17,8 proc.), Teplice (15,7 proc.) oraz Ostrawa (14,2 proc.). W sumie – w Karwińskiem było 24 372 bezrobotnych, z tego najwięcej w Hawierzowie (8882), Karwinie (8025), Orłowej (4695), a najmniej w Cz. Cieszynie (2572) oraz w Boguminie (2375). We Frydecko-Mistecku było pod koniec września 12 302 bezrobotnych. W całym województwie morawsko-śląskim – 83 174.

Wpływ na nieznaczny spadek bezrobocia mają głównie absolwenci szkół, którzy po wakacyjnej przerwie podejmują pracę. **(wak)**

Pytanie do:

DARIUSZA BRANNEGO, jednego z inicjatorów podjęcia w Cz. Cieszynie dyskusji o wprowadzeniu polskiego nazewnictwa.

Czeskocieszyński samorząd na razie zawiesił dyskusję nt. dwujęzycznego nazewnictwa. Czy uda się komisji ds. mniejszości narodowych przekonać do tej sprawy nowy samorząd?

Trudno powiedzieć, bo nie wiemy, kto w tym samorządzie zasiądzie. Wiadomo już jednak, że do tego tematu samorząd powinien powrócić od razu na swoim drugim posiedzeniu. Drugim, bo na pierwszym nowe władze dopiero się ukonstytuują. W każdym razie z czeskiego MSW otrzymaliśmy wiadomość, że w myśl ustawy o gminach samorząd powinien kierować się opinią komisji ds. mniejszości narodowych. Jestem w tej sprawie optymistą. Wierzę, że w nowym samorządzie znajdą się osoby przychylne naszej inicjatywie. Wierzę też, że podobnie zadecydują samorządy także w innych zaolziańskich miejscowościach.

(kor)

Przedszkolaki przebrały się tym razem za jarzębinki, czerwone symbole jesieni.

Fot. BEATA SCHÖNWALD

TRADYCYJNIE MOCNE EKIPY ZGŁOSIŁY JUŻ UDZIAŁ

W sobotę Złoty Rajd

KOSZARZYSKA (kor) – Wszystkie zaolziańskie polskie podstawówki mogą wziąć udział w Złotym Rajdzie, który w najbliższą sobotę, 14 bm., organizuje trzyniecki Klub Kultury.

Każdą szkołę mogą reprezentować uczniowie, nauczyciele, krewni uczniów lub sympatycy szkoły. Punkty można otrzymać przede wszystkim za pokonanie – na rowerze lub piechotą – jednej z sześciu rajdowych tras. Start – Gródek, Bystrzyca i Wędrynia, a wszystkie trasy kończą się na mecie w ośrodku Pasieczki w Koszarzyskach. Tam też odbędą się kolejne punktowane konkursy – artystyczny i na potrawę z grilla, przeciąganie liny.

– Udział zapowiedziały już silne ekipy kolarskie z Orłowej Lutyni i Karwiny, na pewno będzie tradycyjnie mocna ekipa z Cz. Cieszyna, no, i na pewno inne podstawówki. Spodziewamy się, że w Rajdzie weźmie udział ponad 200 osób – powiedział naszej gazecie szef sztabu organizacyjnego, **Tadeusz Wantuła**.

Więcej informacji – m.in. o trasach i regulaminie imprezy – można zasięgnąć na stronach internetowych *www.klubkultury.cz.*

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie umiarkowane. Temperatura w dzień od 15 do 19 st., nocą od 6 do 2 st. C.
ŚRODA – Nieco cieplej. Temperatura w dzień od 17 do 21 st., nocą od 9 do 5 st. C.

NAKLEJKA UŁATWIA ŻYCIE, ALE NIE DAJE UPRAWNIEŃ

Miejsce dla inwalidy

REGION (wak) – Miejsca parkingowe dla inwalidów można zobaczyć przed wejściami do urzędów, szpitali, instytucji, sklepów lub przed budynkiem, w którym mieszka osoba niepełnosprawna. Okazuje się jednak, że choć ich oznakowanie nie pozostawia wątpliwości, stanowią nieodpartą pokusę dla wielu w pełni sprawnych kierowców.

– *Często zgłaszają się do nas osoby niepełnosprawne, które mają trudności z załatwieniem swoich spraw, ponieważ nie mają gdzie postawić samochodu. Miejsca specjalnie dla nich przeznaczone – oznaczone rysunkiem przedstawiającym osobę na wózku inwalidzkim – są zajmowane przez pojazdy, które nie powinny tam parkować. Takich kierowców możemy ukarać mandatem w wysokości od 500 do 5000 koron, założeniem blokady, a nawet odholowaniem pojazdu* – wyjaśnia **Vladimíra Kejdová**, rzecznicka ostrawskiej Straży Miejskiej. – *Problemy z parkowaniem na zastrzeżonych miejscach postojowych są zwłaszcza na dużych osiedlach, w centrum miasta oraz w okolicach supermarketów. Kierowcy przekonują strażników, że nie zauważyli znaku, że przecież ich auto stało tutaj tylko przez kilka minut...*

Są wśród zdrowych kierowców również tacy, którzy naklejkę symbolizującą osobę niepełnosprawną kupują np. na stacji benzynowej, by w dogodnej chwili ją wykorzystać.

Jak jednak dowiedzieliśmy się w hawierzowskim magistracie, wielu z nich zapomina o tym, że do korzystania z przywilejów przysługujących niepełnosprawnym uprawnia nie nalepka, a odpowiednia legitymacja (ZTP i ZTP/P). Dokument ten wydają wydziały ds. socjalnych przy urzędach miejskich. Aby go uzyskać, trzeba posiadać orzeczenie o stopniu inwalidztwa oraz zaświadczenie lekarskie potwierdzające problemy zdrowotne.

06119
9 771212 422027

TYDZIEŃ

2 – 8 X 2006

■ Mniejszościowy rząd z przewodniczącym Mirkiem Topolánkiem na czele nie uzyskał od parlamentu RC wotum zaufania. Prezydent Václav Klaus zapowiedział, że prace nad tworzeniem nowego gabinetu mają być prowadzone dopiero po wyborach samorządowych.

■ 68 osób zginęło, a ponad 500 zostało rannych w wyniku przejścia przez środkowy Wietnam tajfunu Xangsane. Przerwana została główna linia energetyczna kraju, uszkodzonych zostało wiele domów.

■ Unia Europejska i Stany Zjednoczone porozumiały się w sprawie przekazywania amerykańskim władzom danych pasażerów samolotów odlatujących z Europy do USA.

■ Znana rosyjska dziennikarka Anna Politkowska (48 lat) została zamordowana. Politkowska, komentatorka opozycyjnej „Nowej Gaziety", była znaną obrończynią praw człowieka. Światowe uznanie zdobyła swoimi wstrząsającymi reportażami z wojny w Czeczenii.

■ Amerykański kongresman Frank Lasee zaproponował, aby nauczycielom zezwolono na noszenie broni na terenie szkół. W ciągu ostatnich kilkunastu dni w Stanach Zjednoczonych miały miejsce trzy strzelaniny w szkołach. Zginęło w nich siedem osób.

■ Według chińskich źródeł, Korea Północna przygotowuje pierwszą próbę jądrową. Miałaby się ona odbyć w byłej kopalni na głębokości dwustu metrów. Informacje o przygotowywanej próbie jądrowej wywołały zaniepokojenie na całym świecie.

■ W Warszawie odbyło się w jednym dniu osiem manifestacji różnych partii i ugrupowań. Wzięło w nich udział ponad 20 tys. osób. Najwięcej ludzi demonstrowało pod hasłami Platformy Obywatelskiej. Obyło się bez zamieszek i konfliktów.

■ Tygodnik „Time" podał, że Fidel Castro cierpi na nieuleczalną odmianę choroby nowotworowej i nie wróci już do pełnienia obowiązków państwowych. Pismo powołuje się na informacje uzyskane przez wywiad amerykański.

■ W Bukareszcie odkryto sieć tuneli, zbudowanych dla Nicolae Ceaucescu. Były rumuński dyktator miał do dyspozycji dziesięciokilometrową prywatną linię metra oraz podziemną szosę o długości kilku kilometrów.

■ Prezydent Rosji, Władimir Putin, zaapelował do Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, aby wpłynęła na „agresywne zachowanie Gruzji". Obwinił władze gruzińskie o stopniowanie konfliktu na linii Moskwa-Tbilisi.

■ Czołowi duchowni muzułmańscy Indonezji zagrozili rządowi Danii aktami agresji za pokazanie w państwowej telewizji filmu o konkursie na najlepszą karykaturę proroka Mahometa.

■ Węgierskie radio publiczne wyemitowało nowe nagranie z niedawnego zamkniętego posiedzenia władz rządzącej Partii Socjalistycznej. Minister ds. administracji mówi na nim, że należy zmniejszyć wpływ opozycji we władzach samorządowych poprzez wprowadzenie zmian prawnych.

■ 21 osób zginęło, a ponad sto odniosło rany wskutek eksplozji niewypałów lub amunicji pozostawionej w Libanie przez armię izraelską podczas lipcowej ofensywy.

■ „Żelowa, galaretowa masa, częściowo żółta, częściowo czerwona", którą mieszkańcy niemieckiego Halle zauważyli na ulicy, na tyle ich zaniepokoiła, że powiadomili straż pożarną i policję. Okazało się, że chodzi o porcję budyniu wyrzuconą przez okno. **(M. B.)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. JACEK SIKORA

Śpiewacy z Chóru Kameralnego Cieszyńskiego Ośrodka Kultury zaśpiewali w Mostach także przeboje spod znaku lekkiej muzy.

Kameralnie i pięknym głosem

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) – Ważnym wydarzeniem kulturalnym bywa co roku w Mostach koncert pn. „Piękne głosy", odbywający się tradycyjnie w miejscowym Domu PZKO. W tym roku mosteczanie zaprosili do siebie gości zza Olzy, Chór Kameralny Cieszyńskiego Ośrodka Kultury, w którym śpiewa też mostecki tenor, **Władysław Czepiec**, znany ze współpracy z wielu zaolziańskimi zespołami.

Świetny cieszyński chór działa przy Domu Narodowym od dwóch lat – pod kierownictwem **Aleksandry Paszek-Trefon** i **Aleksandry Zeman** (obie panie są znane na Zaolziu ze współpracy z chórem „Melodia", druga z nich także z „Hutnikiem"). Z pierwszą z dyrygentek cieszyniacy przyjechali w ub. sobotę do Mostów.

Publiczność bawiła się doskonale, tak samo zresztą jak występujący na scenie. Zespół z Polski i jego soliści przygotowali dla mosteczan nie tylko pieśni ze swego „poważniejszego" repertuaru, ale także spod znaku lżejszej muzy. Były np. „Dumka na dwa serca" czy „Sunrise, sunset" z musicalu „Skrzypek na dachu", sporo przebojów z przedwojennych polskich kabaretów („Całuję twoją dłoń, madam", „Śpij, kochanie" czy „Zimny drań"). Nie zabrakło też na scenie tańca. Nic więc dziwnego, że oklaskom zdawało się nie być końca. To było po prostu wspaniałe sobotnie popołudnie...

UCZTA DLA MIŁOŚNIKÓW MUZYKI POWAŻNEJ

Po obu stronach Olzy

CZ.CIESZYN/CIESZYN (wak) – Czeskocieszyński Ośrodek Kultury „Strzelnica" oraz Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy" w kooperacji z cieszyńską filią UŚ organizują po raz 17. imprezę o nazwie „Dekada Muzyki Organowej, Chóralnej i Kameralnej". Chodzi o cykl dziesięciu koncertów, w czasie których od jutra do 20 bm. publiczności zaprezentują się polscy, czescy, słowaccy oraz inni zagraniczni artyści, zespoły kameralne i chóry. Wstęp na większość koncertów jest bezpłatny.

„Dekadę" otworzy jutro o godz. 19.00 w kościele Najśw. Serca Jezusowego w Cz. Cieszynie zespół dziecięcy „Jitro" oraz zespół kameralny „Coelorum Collegium Tubarum". W dzień później, **12. 10.** w czeskocieszyńskim kościele ewangelickim „Na rozwoju", w koncercie pt. „Muzyka serca i rozumu" (godz. 18.00), wystąpią – **Józef Broda** (śpiew, instrumenty pasterskie), **Katarzyna Broda** (śpiew) oraz **Janusz Kohut** (organy, klawisze).

W następnych czterech dniach koncerty odbywać się będą w Cieszynie. **13. 10.** o godz. 19.00 w kościele św. Marii Magdaleny przedstawią się m.in. **Kaja Danczowska** i **Piotr Sadowski** (skrzypce) oraz orkiestra im. G. Ph. Telemanna, **14. 10.** (19.00) w kościele oo. bonifratrów – zespół muzyki dawnej „Ritornello", **15. 10.** (godz. 19.00) w kościele św. Elżbiety – **Marcin Armański** (organy) oraz Chór Kameralny „Domu Narodowego", a **16. 10.** (godz. 19.00) **Eliška Slivová** (gitara), **Paweł Rybka** (organy) i **Gabriela Polachová** (wiolonczela), **Michelle Hradecký** (organy) oraz **Vladimír Rejlek** (trąbka).

Na kolejne dwa dni „Dekada" wróci na lewy brzeg Olzy. I tak **18. 10.** o godz. 18.00 w kościele ew. „Na Nowach" wystąpią **Anita Maszczyk** (śpiew), **Ewa Bąk** (organy), Chór Akademii Techniczno-Humanistycznej oraz Bielski Chór Kameralny, a **19. 10.** w kościele Najświętszego Serca Jezusowego, o godz. 19.00, zaśpiewa **Eva Dřízgová-Jirušová** (sopran) oraz zagra skrzypaczka **Alena Čechová** i organista **Petr Čech**.

Koncert finałowy, w którym przedstawią się **Ewa Uryga** i **Jacek Wójcicki** (śpiew), **Janusz Kohut** (fortepian) oraz Orkiestra im. G. Ph. Telemanna, odbędzie się **20. 10.** o godz. 18 w Kościele Jezusowym w Cieszynie.

Marek Grechuta nie żyje

W wieku 61 lat zmarł wczoraj **Marek Grechuta**, mistrz piosenki poetyckiej. Największą popularność zdobył dzięki przebojom „Tango Anawa", „Korowód", „Serce", „Niepewność", „Ocalić od zapomnienia". Wielokrotnie był nagradzany na Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu.

Grechuta przez długi czas współpracował z kompozytorem Janem Kantym Pawluśkiewiczem. Wraz z nim założył krakowski kabaret, który przekształcił później w swój słynny zespół o nazwie „Anawa". Przez dziesięć lat Marek Grechuta współpracował z krakowską Piwnicą pod Baranami. Ostatnia płyta artysty ukazała się w 2003 roku. Grechuta współpracował też z młodymi polskimi artystami. Z zespołem rockowym Myslovitz nagrał kilka lat temu piosenkę „Kraków".

Marek Grechuta urodził się 10 grudnia 1945 roku w Zamościu. Od najmłodszych lat uczył się gry na pianinie. Studiował architekturę w Krakowie. **(jb, PAP)**

Uciekają stąd...

Ze statystyk Czeskiego Urzędu Statystycznego wynika, że po raz pierwszy w historii samodzielnej RC, więcej ludzi się rodzi, niż umiera. Od stycznia do czerwca br. przyszło na świat 52 200 dzieci, czyli o prawie tysiąc więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Optymizm nie powinien się jednak udzielać mieszkańcom województwa morawsko-śląskiego. Tu w pierwszym półroczu więcej osób zmarło (6220), aniżeli się urodziło (6078). Ponadto z regionu wyprowadziło się o 598 osób więcej niż rok temu, w sumie 2933 osoby w ciągu 6 miesięcy. Największy spadek liczby ludności odnotowano w Ostrawie i w Karwinie, w obu miastach mniej więcej o 500 osób. O 330 wzrosła natomiast liczba mieszkańców Frydku-Mistku. Optymistyczny „przyrost" ludności w powiecie frydecko-misteckim przypisuje się napływowi pracowników z innych regionów kraju w związku z budową fabryki samochodów w Noszowicach. **(wak)**

W WIĘKSZYCH MIASTACH DWUCZŁONOWE NAZWISKA ROBIĄ FURORĘ

Panieńskie, czy męża?

REGION (wak) – Nowoczesne mężatki coraz częściej pozostają przy swoim nazwisku lub przybierają nazwiska dwuczłonowe. Umożliwia im to ustawa z 2000 roku. Kilka lat temu kobieta przedstawiająca się dwuczłonowym nazwiskiem wzbudzała ciekawość. Teraz staje się to już prawie normą. W Ostrawie w zeszłym roku nie zrezygnowało ze swojego nazwiska około 20 proc. kobiet biorących ślub. Dwuczłonowe nazwisko robi jednak furorę w wielkich miastach. Jak bowiem dowiedzieliśmy się w Urzędach Stanu Cywilnego w Hawierzowie, Karwinie i w Trzyńcu, liczba ta wprawdzie wzrosła, ale nie można mówić o zjawisku masowym.

Popularniejszą formą jest dostawienie nazwiska męża, choć kodeks rodzinny i opiekuńczy zezwala na zamianę członów. Zdarza się też, iż panie, po pewnym czasie, decydują się na jednoczłonowe nazwisko. Ich zdaniem, „długie" nazwisko sprawia im kłopoty podczas wypisywania różnych druków.

Więcej kobiet pozostawia sobie „tylko" swoje nazwisko. Na taki krok z duchem czasu decydują się głównie panie, które chcą w ten sposób zachować swoją tożsamość, są dumne z własnych rodzin.

Czy może to frustrować przyszłego małżonka? – *Będzie to problemem dla mężczyzn, którzy mają poczucie rozbudowanej własności. Dla osób ceniących indywidualizm przyszłych żon absolutnie nie* – przekonują psychologowie.

SPROSTOWANIE

Artykuł nt. spotkania wspomnieniowego z okazji 100. rocznicy urodzin **Teofila Hrabca** został opatrzony błędnym tytułem. T. Hrabiec – na co zwrócił nam uwagę autor wystawy **Marian Steffek** – nie był bowiem kościelnym na Kościelcu, ale w kościele w Cieślicku Górnym, który został w 1962 r. zburzony w związku z budową zapory wodnej.

Autora i organizatorów wystawy okolicznościowej, jak również krewnych T. Hrabca oraz Szanownych Czytelników przeprasza **Redakcja**

Ciekawostki

Akcja policyjna

„Żelowa, galaretowata masa, częściowo żółta, częściowo czerwona", którą mieszkańcy Halle (Saksonia – Anhalt) zauważyli na ulicy, na tyle ich zaniepokoiła, że powiadomili straż pożarną. Ta wraz z policją przeprowadziła wielką akcję. Podejrzaną substancją okazał się ... budyń.

Jak informuje agencja dpa, policja otoczyła miejsce, w którym znaleziono „galaretowatą masę". Policjanci i zawodowi strażacy w maskach przeciwgazowych użyli najnowocześniejszych urządzeń pomiarowych, stosowanych w sytuacjach skażenia chemicznego i promieniotwórczego. Tymczasem inni policjanci dowiedzieli się, że poprzedniego wieczora w sąsiedniej gospodzie odbywało się wesele. Udali się więc do pana młodego, wyciągnęli go z łóżka i zawieźli w pobliże „galaretowatej masy". Pan młody nie miał wątpliwości – któryś z gości weselnych musiał wyrzucić na ulicę sporą porcję budyniu.

Trafili na listę

Senator demokratyczny Edward Kennedy, prezydent Boliwii Evo Morales, przewodniczący libańskiego parlamentu Nabih Berri i wiele innych osób znalazło się, najpewniej przez pomyłkę, na liście terrorystów sporządzonej przez Biuro Służby Celnej i Ochrony Granic USA wspólnie z Departamentem Stanu.

Raport biura kontroli rządu USA podkreśla, że następstwa omyłkowego znalezienia się w tym spisie są bardzo poważne. Umieszczeni w nim nie są wpuszczani do samolotów, nie mogą przekraczać granicy, poddawani są kontrolom i aresztowani przy byle okazji, np. przy zatrzymaniu przez policję z powodu naruszenia kodeksu drogowego. Madrycki dziennik „El Pais" podkreśla, że problemy związane z listą zostały ujawnione w niewiele godzin po zawarciu przez UE tymczasowego porozumienia w sprawie wymiany danych osobowych pasażerów samolotów, co ma pomóc w walce z terroryzmem.

Kosztowne rekwizyty

Ponad tysiąc rekwizytów pochodzących z serialu science-fiction „Star Trek" wystawił na weekendowej aukcji nowojorski dom aukcyjny Christie's. Ku zaskoczeniu organizatorów, którzy nie spodziewali się aż tak wysokich sum, zaoferowane przedmioty sprzedano za łączną kwotę 7 107 040 dolarów. Impreza przyciągnęła licznych fanów serii. Pod młotek trafiły kostiumy, figurki i inne pamiątki związane z tym, kręconym od 1966 r., serialem telewizyjnym czy nakręconymi na jego podstawie filmami pełnometrażowymi. Największe zainteresowanie kupujących wzbudził prawie dwumetrowy model statku kosmicznego Enterprise z r. 1987, którego używano do zdjęć w serii „Star Trek: Następne Pokolenie". Sprzedano go za 576 tys. dolarów.

Szalejący byk

Szalejący przez siedem godzin w samym centrum Delhi byk ranił szereg osób, zdemolował uliczne stoiska sprzedawców, wejście do kina, teren przed świątynią Sikhów i hotelem YWCA, zanim weterynarzom udało się trafić go nabojem usypiającym. Otaczane czcią w Indiach krowy tysiącami wałęsają się po ulicach miasta i ocenia się, że w 14-milionowej stolicy Delhi jest 28 tysięcy krów, które przyczyniają problemów mieszkańcom. W ostatnich latach było nawet kilka przypadków śmiertelnego poturbowania ludzi przez rozszalałe święte krowy.

Po »Olzie« czas na »Wichry«

»TO HISTORIA O STAROSŁOWIAŃSKIM BOGU, KTÓRY POGNIEWAŁ SIĘ NA LUDZI« – MÓWI LESZEK WRONKA

Na koncercie jubileuszowym, który z okazji 60-lecia trzynieckiej Podstawowej Szkoły Artystycznej oraz 75-lecia miasta Trzyńca odbył się w ub. piątek w Domu Kultury „Trisia", przez ponad dwie godziny bawili publiczność byli absolwenci szkoły, dziś często znaczące osobistości czeskiej czy polskiej sceny muzycznej. Był wśród nich także Leszek Wronka, który z kolegami z zespołu „Lewron Orchestra" zaprezentował kilka utworów z głośnego spektaklu „Olza", a także z zupełnie nowego projektu pn. „Wichry". Ten będzie miał premierę niedługo w Bratysławie, a później obejrzy go publiczność w Pradze i Warszawie. Tuż po koncercie L. Wronka zgodził się udzielić krótkiego wywiadu naszej gazecie.

W stolicy RC czy Polski Trzyniec uważany jest za zupełną prowincję. Okazuje się jednak, że trzyńczanie świetnie sobie radzą na scenie muzycznej.

Nic dziwnego. Uważam, że ten region niesie w sobie zbitkę kultur – głównie polskiej i czeskiej, ale także słowackiej, greckiej... Wcześniej żyli tu jeszcze Niemcy, Żydzi... Te kultury żyły i żyją obok siebie i to musiało się odbić na zaolziańskim życiu kulturalnym. Czyli nasz region zawsze mógł się pochwalić ludźmi bardzo utalentowanymi. A ci ludzie mają siłę przebicia, potrafią się znaleźć poza regionem.

Jeszcze przed rewolucją aksamitną np. w Teatrze Cieszyńskim, w którym pracowałem, ludzi, którzy pozostali poza regionem, uważano nawet za zdrajców. Dzisiaj ludzie rozumują inaczej – traktują Zaolziaków, którzy osiedli poza regionem, za jego reprezentantów i uważają, że mogą oni regionowi czy Euroregionowi tylko pomóc w Polsce czy Czechach. Zwłaszcza, kiedy nie zrzekną się swoich korzeni i będą się do nich przyznawać...

Mówisz o korzeniach. To z nich właśnie czerpałeś podczas przygotowywania multimedialnego projektu „Olza", którego premiera odbyła przed rokiem na scenie ustawionej wprost na środku tej granicznej rzeki. Utwory te powróciły dzisiaj podczas koncertu jubileuszowego trzynieckiej szkoły. Ale nie tylko – mogliśmy usłyszeć także piosenki z nowego twojego projektu pn. „Wichry".

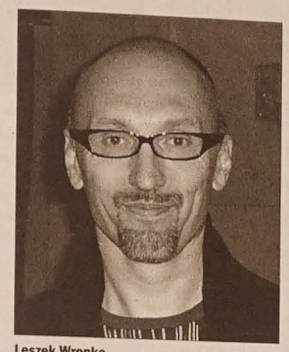

Leszek Wronka

Tak, „Wichry" to kontynuacja „Olzy". Realizując pierwszy z projektów, miałem ambicje dalej jeździć z tym spektaklem. Ale był to tak drogi projekt, można nawet powiedzieć – trochę megalomański, że postanowiłem pojechać do Brukseli i poprosić o pomoc finansową ze środków Unii Europejskiej. Udało mi się uzyskać dotację, ale pod warunkiem, że zostanie ona wykorzystana na przygotowanie zupełnie nowego projektu.

Musiałem zatem szybko wymyślić nowy spektakl. W dodatku taki, który spełniałby kryteria Unii. To znaczy musiałem przygotować taki spektakl, który by integrował minimalnie trzy państwa, trzy narody. Podobnie było już w „Olzie", ale był to program związany przede wszystkim z nadolziańskim regionem. Wymyśliłem „Wichry" – temat starosłowiański o bogu, który pogniewał się na ludzi, gdyż nie oddają mu należnej czci, kradną, kłamią itp. Wzywa więc różne wichry, by z ludźmi wyrównać sobie rachunki.

Jest to temat, który muzycznie – tak jak „Olza" – oparty jest na muzyce ludowej, ale w rockowej instrumentacji. Jeśli zaś chodzi o część słowną, nie używam już gwary śląskiej, „po naszymu", ale języka starosłowiańskiego, który jest bliski Polakom, Czechom i Słowakom. I ten projekt będziemy prezentować we wszystkich trzech stolicach.

Kiedy odbędzie się premiera?

Niedługo, bo 24 października w Bratysławie. Premiera praska odbędzie się 1 listopada, a warszawska publiczność obejrzy nas 9 listopada.

Można się spodziewać, że przywieziesz „Wichry" także na Zaolzie?

Z początku myślałem wprost, że premiera odbędzie się, jak w wypadku „Olzy", w naszym regionie, latem i w plenerze. Niestety, konieczność dotrzymania wszystkich warunków Unii – zwłaszcza jeśli chodzi o wypełnienie różnych tabelek, dokumentów – opóźniła realizację projektu. A że musimy zdążyć przed końcem roku, najpierw wystawimy „Wichry" w dużych salach w Bratysławie, Pradze i Warszawie. Ale mamy przygotowaną wersję do wystawiania na otwartej scenie. I tę na pewno przywiozę na Zaolzie.

Kogo obejrzymy na scenie?

W „Olzie" pojawili się przede wszystkim ludzie mniej znani, chociaż chodziło o świetnych muzyków i wokalistów. Obecnie – potrzebując wybrać artystów do sześciu głównych ról – sięgnąłem do „pierwszej ligi" śpiewaków. Z Polski będzie to np. Joanna Liszowska – bardzo znana aktorka musicalowa, ze Słowacji – Mária Potančoková, w Czechach – Honza Toužimský z kapeli „Arakain".

Kiedy pojawi się płyta?

Za dwa tygodnie, tuż przed premierą.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Fot. autor

Dziewczyny z zespołu „Lewron Orchestra".

Fot. JACEK SIKORA

Solistka orkiestry Gustava Broma, Gabriela Kočí, z okolicznościową formacją „Třinecká Jazz Party".

TRZYNIECKI »INTERNATIONAL CHILDREN ART SESSION«

Jubileusz z gwiazdami

TRZYNIEC (kor) – Krótki koncert **Leszka Wronki** i jego zespołu „Lewron Orchestra" był punktem kulminacyjnym imprezy pn. „International Children Art Session", który odbył się w ub. piątek w Trzyńcu pod patronatem wicehetman woj. morawsko-śląskiego, **Jaroslavy Wenigerovej**. Imprezą trzyńczanie uczcili jubileusz 60-lecia miejscowej Podstawowej Szkoły Artystycznej oraz 75-lecia miasta Trzyńca.

Impreza odbywała się w Domu Kultury „Trisia" oraz na scenie ustawionej na Placu Wolności. W galerii „Trisii" można było oglądać wystawę prac plastycznych uczniów PSA lub nawet stanąć modelem któremuś z młodych plastyków. Na scenie zaś zaprezentowali się nie tylko uczniowie trzynieckiej szkoły, ale także goście z zaprzyjaźnionych placówek z Moraw, Słowacji (zespół folklorystyczny „Čečinka"), Węgier („Jazz mania Big Band") i Polski (orkiestra dęta z Jastrzębia).

Najwięcej miłośników muzyki przyciągnął jednak wieczorny koncert galowy w „Trisii", który otworzyli dyrektor szkoły-jubilatki, **Eduard Turoň**, oraz konferansjer, absolwent PSA, a obecnie prezydent czeskiej Akademii Muzyki Popularnej, **Petr Šiška**. To właśnie nowy zespół Šiški – „Legendy se vrací" – ruszył na pierwszy ogień. Šiška wspólnie z kolegami (**Andonis Civopulos** – gitarzysta z kapeli Věry Špinarovej, **Roman „Izzi" Izajáš** – lider zespołu „Doga", na instrumentach perkusyjnych zaś **Libor Pyško**) zaserwowali publiczności solidną dawkę światowych przebojów rockowych (m.in. „Sultans Of Swing", „Hotel California" czy „Sweet Home Alabama") w wersji akustycznej.

Z kolei na jazzową ucztę zaprosili trzyńczan muzycy z okolicznościowej formacji „Třinecká Jazz Party", w której zagrali m.in. **Tomasz** i **Marek Lasotowie**, **Daniel Böhm**, **Michał Šupák**, **Paweł Pilch**, zaśpiewała zaś solistka orkiestry Gustava Broma, **Gabriela Kočí**. Oczywiście – wszystko absolwenci jubilatki. – *Jak na to, że zagraliśmy praktycznie bez próby, to myślę, że było nieźle* – powiedział „GL" T. Lasota, gitarzysta zespołów „Flegma" i „After Action".

Jak już wspominaliśmy, gwoździem wieczoru był mini-koncert L. Wronki, który ze swoim zredukowanym poniekąd liczebnie zespołem zagrał kilka utworów ze swojego projektu multimedialnego „Olza" oraz nowego spektaklu „Wichry".

Koncert z głębi serca

TRZYNIEC (H. S.) – Blisko 200 tys. Kc – oto dochód z koncertu charytatywnego „Serce Europy", który miał miejsce w ub. sobotę w hutniczym mieście pod Jaworowym.

Na scenie wybudowanej przed Domem Kultury „Trisia" już o godz. 18.30 przedstawiła się grupa muzyczna Aspekt. Po oficjalnym rozpoczęciu koncertu ok. 5 tys. widzów podziwiało na scenie **Ladę Křížka**, **Petra Nagy**, **Helenę Zeťovą** oraz **Petra Bendę**. Niesamowite wrażenie na widzach zrobiła młodziutka **Ewa Farna**, która pokazała się w polsko-czeskim repertuarze. Całość imprezy zakończył pokaz sztucznych ogni.

Patronem koncertu od samego jego zarania jest **Jaroslav Nohavica**. Również w tym roku przyjechał wesprzeć imprezę organizowaną przez Petarda Production s.a. oraz miasto Trzyniec. Z każdej sprzedanej w Trzyńcu płyty DVD postanowił ofiarować konkretnej niepełnosprawnej osobie 50 koron. Zebraną kwotę zaokrąglił i pod koniec koncertu przekazał niewidomemu studentowi akademii handlowej **Michalowi Rusnokowi** czek opiewający na kwotę 10 tys. koron. Do grona darczyńców dołączyli również **Radim Turek**, Karta Group a.s., firma Walmark, wiceburmistrz Trzyńca **Věra Palkovská** oraz wszyscy zebrani poprzez symboliczny zakup serduszka.

W tym roku zebrane pieniądze wesprą m.in. konto ośrodka dla niepełnosprawnych „Radost" (czyt. na str. 4 „Szkoła życia") oraz rehabilitacyjnego ośrodka dziennego dla upośledzonych dzieci.

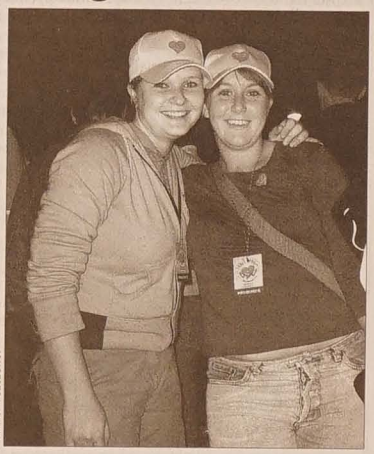

Fot. PIOTR SZCZOTKA

Każdy uczestnik sobotniego koncertu mógł pomóc niepełnosprawnym poprzez zakup symbolicznego serduszka.

Kultura doceniona

Dokończenie ze str. 1

„Błędowianie" zaprezentowali poloneza, walczyk oraz polkę-wekslowaną, ponownie przekonując o wysokim profesjonalizmie, na który niewątpliwie złożyły się spontaniczność, perfekcja wykonania poszczególnych tańców oraz atrakcyjna choreografia, oraz zbierając gorące brawa.

– *Nagroda ta jest dla nas bardzo ważna, bo mobilizuje nas do dalszego działania. Jesteśmy radzi, że miasto zauważyło naszą pracę i wspiera nas finansowo. Bez tej pomocy nie dalibyśmy rady* – powiedzieli redakcji „Głosu Ludu" po zakończeniu imprezy kierownicy artystyczni, **Dagmar Owczarzy** oraz **Marcin Pisula**, którzy z rąk przedstawicieli miasta, w imieniu zespołów „Błędowianie", „Mali Błędowianie" oraz towarzyszącej tancerzom kapeli „Kamraci", odebrali nagrodę i dyplom. – *Na wyróżnienie złożył się ogrom pracy nas wszystkich – prowadzących zespoły, tancerzy, którzy, nie wiemy jakim cudem, zapalili się do folkloru i tańca, oraz kapeli, a także rodziców. To jest niesamowite, że rodzice i my tworzymy jedną zgraną „paczkę". Bez tej współpracy nie mielibyśmy takich wyników.*

Przypomnijmy, iż w tym roku „Błędowianie" i „Mali Błędowianie" występowali w sumie 23 razy; wzięli m.in. udział w TKB w Wiśle oraz na Międzynarodowym Festiwalu „Vsetinský krpec" we Wsecinie. Tancerzy i towarzyszącą im kapelę można będzie obejrzeć m.in. 4 listopada br. w DK P. Bezruča w programie pn. „Idymy tu do Was z naszóm pieśniczkom" (repryza kwietniowego koncertu) oraz 9 grudnia br. na 95-leciu błędowickiej PSP.

Fot. WANDA KULA

Nagrodzeni: (z lewej) Dagmar Owczarzy, Marcin Pisula oraz Bronisława Böhm.

Grosz do Grosza

Lepiej pomyśleć dwa razy

Nawet najbardziej zagorzały przeciwnik „życia na kredyt" może znaleźć się w sytuacji, kiedy nagły zastrzyk gotówki jest po prostu niezbędny. Nagła dziura w rodzinnym budżecie, nieprzewidziane koszty leczenia, potrzeba pomocy komuś z bliskich... W lepszym wypadku sięgamy wtedy po oszczędności, skorzystamy z karty kredytowej lub prosimy o ratunek majętniejszych przyjaciół. W gorszym – spróbujemy zaciągnąć kredyt w banku. Ale to nie zawsze musi się udać. Bank może odmówić kredytu, bo na przykład jesteśmy akurat niewypłacalni, nie jesteśmy w stanie znaleźć poręczyciela lub poręczycieli, figurujemy w rejestrze dłużników itp. Słowem – okoliczności są dla nas skrajnie niekorzystne. Wtedy nieuchronnie pomyślimy o szybkiej pożyczce, którą oferują różne firmy i towarzystwa i która na ogół jest łatwo dostępna. Po prostu ostatnia deska ratunku. I jak tu z niej nie skorzystać? Przecież pieniądze bardzo są nam potrzebne, jesteśmy naprawdę w rozpaczliwej sytuacji i wydaje nam się, że nie mamy innego wyjścia.

Nie do odrzucenia...

Propozycje i zachęty takich firm, jak Cofidis, Profireal, Provident Financial, CZ Marketing, Domácí půjčky, Český triangl często wydają się nie do odrzucenia. Nie tylko ludziom, którzy naprawdę potrzebują szybko większej gotówki, ale i tym, którzy po prostu są bardziej podatni na reklamę. Obałamuceni, zaciągają pożyczki, ciesząc się, że tak łatwo poszło i że pieniądze same do nich trafiły. A potem rozpaczają, rwą włosy z głowy, bo nagle okazuje się, że trzeba spłacić o wiele, wiele więcej, niż wydawało się na początku.

Warto podkreślić w tym miejscu, że produkty i warunki oferowane przez firmy i towarzystwa zajmujące się pożyczaniem pieniędzy są do siebie bardzo podobne. Weźmy pierwszą z brzegu, a zarazem jedną z najbardziej znanych w kraju firmę specjalizującą się w udzielaniu szybkich pożyczek. Provident Financial to firma brytyjska z ponad stuletnią historią. W Republice Czeskiej działa od niespełna dziesięciu lat. Swoje usługi oferuje za pośrednictwem 25 filii i prawie 2800 przedstawicieli handlowych.

Spółka oferuje błyskawiczne pożyczki na dowolny cel w wysokości od 4 do 50 tys. koron. Można je spłacać 26, 39 lub 52 tygodnie. Okres spłacania rat zależy od wysokości pożyczki i możliwości finansowych klienta. Inne firmy oferują raty spłacane miesięcznie. Pożyczkę można zamówić pod bezpłatnym numerem telefonicznym. Uzgodnioną sumę pieniędzy przyniosą nam aż do mieszkania, najczęściej do 24 lub 48 godzin.

Aby otrzymać pożyczkę, trzeba co prawda spełnić kilka warunków, ale nie bywa to trudne. Chodzi najczęściej o okazanie dowodu tożsamości, umowy o pracę lub rozliczenia podatkowego. Niektóre firmy zadowalają się wyciągiem z konta. Przedstawiciel handlowy może też zażądać zaświadczenia o opłacaniu czynszu, telefonu, spłatach rat leasingowych itp.

... ale nie bez ryzyka

Warto jednak pamiętać, że to dopiero początek i to zdecydowanie przyjemniejszy od tego, co czeka nas później. Otóż może okazać się, że pożyczywszy 50 tys. koron na rok, w ciągu 52 tygodni zapłacimy firmie ponad 83 tys. koron. Jeżeli na przykład taką samą sumę pożyczylibyśmy w Czeskiej Kasie Oszczędności, to w dwunastu miesięcznych ratach zapłacilibyśmy w sumie 54 700 koron, zaś w Banku Komercyjnym – o ok. tysiąca koron więcej. Jednym ze sposobów, jak najlepiej ocenić koszt kredytu, jest sprawdzenie wskaźnika RPSN (roční procentní sazba nákladů – rzeczywista roczna stopa procentowa), na podstawie którego można wywnioskować, jak bardzo kredyt jest dla nas korzystny. Wskaźnik ten uwzględnia wszelkie koszty związane z przyznaniem, wykorzystaniem, obsługą i spłatami kredytu. Biorąc kredyt, należy bowiem bez przerwy myśleć o tym, że powinien opłacić się nie tylko kredytodawcy, ale także nam.

Jeżeli przedstawiciel handlowy informuje nas wyłącznie o kredycie i wysokości rat, należy samemu zacząć stawiać pytania. Bez jednoznacznego i jasnego określenia stawek oprocentowania umowy nie należy podpisywać.

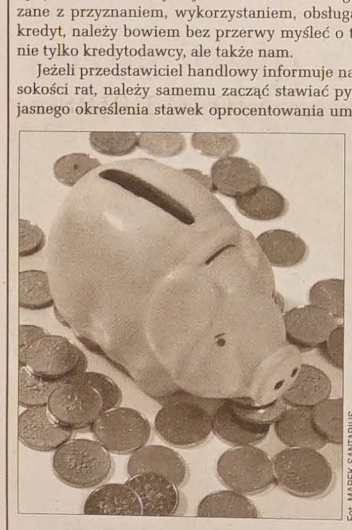
Fot. MAREK SANTARIUS

Trzeba też pamiętać o tym, że oprocentowanie bywa podawane jako oprocentowanie miesięczne i nie musi uwzględniać innych kosztów związanych z kredytem. Dlatego też warto domagać się informacji o RPSN. I to dokładnej, niektóre firmy bowiem podają wyłącznie jego dolną granicę, która dotyczy maksymalnej wysokości kredytu i najdłuższego okresu spłat. Im dłuższy okres spłacania i wyższy kredyt, tym niższy wskaźnik RPSN. Warto też uważnie przestudiować wszystkie warunki umowy. Należy interesować się możliwością wcześniejszego spłacenia rat kredytowych i warunkami rozwiązania umowy. W niektórych wypadkach po spłacie części zadłużenia dochodzi do automatycznego otrzymania kolejnej pożyczki z odroczonym terminem płatności (tzw. revolving). Firma więc pożycza nam pieniądze dopóty, dopóki sami nie wymówimy umowy.

Pomyśl dwa razy

Przede wszystkim zaś przed zawarciem umowy powinniśmy dwa razy zastanowić się, czy naprawdę bez pożyczki nie damy sobie rady i czy rzeczywiście wyczerpaliśmy już wszystkie inne możliwości. Jeżeli mamy choć cień wątpliwości i jeżeli pieniądze nie są nam potrzebne od zaraz na jakiś bardzo ważny i nie cierpiący zwłoki cel, lepiej zrezygnować z takich pożyczek. Nigdy zaś nie należy brać pożyczek gotówkowych z ekspresową dostawą, aby spłacić nimi jakiś inny, wcześniej zaciągnięty dług. To, co dziś wygląda niegroźnie, za kilka miesięcy lub lat może nas naprawdę drogo kosztować.

HENRYKA BITTMAR

UCZĄ SIĘ UMIEJĘTNOŚCI, KTÓRE DLA INNYCH SĄ NATURALNE

Szkoła życia

Dzienny Ośrodek Rahabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy „Radość" przy ul. Čapka w Trzyńcu Mieście, w którym objęci opieką są niepełnosprawni w stopniu lekkim, umiarkowanym i głębokim, otwarto dokładnie przed 15 laty. Podopieczni mają do dyspozycji sale zabaw, stołówkę, pomieszczenia do ergo- i hydroterapii, warsztat pracy, a na zewnątrz – plac zabaw, który już w najbliższym czasie uzupełniony zostanie o altanę, ławeczki, huśtawki i kominek. Miejsce to nazwano „Ogrodowym rajem", bo niczym w raju mają się tu czuć wychowankowie ośrodka.

– Nasz ośrodek jest jedyną w mieście placówką dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu głębokim, umiarkowanym oraz lekkim, deficytami ruchowymi oraz z kalectwem kombinowanym. Wszyscy mają orzeczenie o stopniu inwalidztwa. W systemie dziennym obejmujemy obecnie opieką 25 osób w wieku od 9 do 31 lat. W życiu ośrodka zarządzanego przez Usługi Socjalne Miasta Trzyńca uczestniczą pedagodzy, wychowawcy, pielęgniarka, ergoterapeuta... łącznie 13 osób. Współpracują z nami również wolontariusze, studenci pedagogiki specjalnej z Ostrawy, Hawierzowa i Krnowa – mówi **Anna Cienciała**, kierowniczka ośrodka.

Placówka powstała z myślą o młodzieży, która z powodu upośledzenia czy kalectwa zwolniona została z obowiązku szkolnego w szkołach powszechnych. Najskuteczniejsze i najefektywniejsze w tym przypadku jest nauczanie całościowe, obejmujące swoim zakresem naukę w podstawowych szkołach specjalnych.

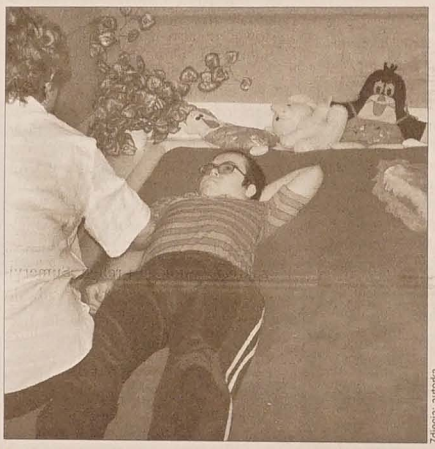
Zdjęcia: autorka

Jeżeli ktoś z wychowanków jest zły na „cały świat", denerwuje go wszystko i wszyscy, może sam (lub z wychowawczynią) wypocząć na osobności.

– W bieżącym roku szkolnym 2006/2007 mamy trzy klasy, 4,5 i 6, do których uczęszcza piętnastu uczniów w wieku od 10 do 20 lat. Każdy uczeń ma indywidualny plan nauczania, które realizuje nauczycielka i wychowawczyni – informuje nauczycielka **Małgorzata Wolkmen.** *– Dzień nauki w szkole uczniowie zaczynają porannym kręgiem, podczas którego panuje ciepły nastrój, wzbudzający poczucie bezpieczeństwa. Zajęcia lekcyjne dzielą się na trzy etapy, tzw. bloki wychowawczo-kształcące. I etap nauczania to pobudzenie zmysłów, stymulacja polisensoryczna według pór roku, II etap obejmuje przygotowania do nauki czytania, pisania, liczenia oraz funkcjonowania w środowisku, III tworzą zajęcia ekspresyjne i wychowanie fizyczne. Te trzy etapy nauczania wzajemnie się uzupełniają i niekiedy przeplatają. W czasie zajęć lekcyjnych prowadzone są również zajęcia stymulacyjne – terapeutyczne, np. hydroterapia lub muzykoterapia. W pracy z dziećmi niepełnosprawnymi wykorzystuje się wiele metod nauczania, ale najważniejszą z nich jest metoda wzmacniania pozytywnego.*

Największym wzięciem cieszą się warsztaty terapii zajęciowej.

Dla podopiecznych, którzy skończyli 20 lat, przygotowano specjalne zajęcia. I tak np. w poniedziałek kontynuują naukę czytania, pisania i liczenia, we wtorek tworzą w warsztatach terapii zajęciowej, środa przeznaczona jest na wychowanie muzyczne, czwartek – wychowanie plastyczne, a piątek – wychowanie fizyczne, w tym przypadku chodzi o pluskanie się w wodach miejscowego basenu.

– Praca jest dla tych ludzi bardzo ważna. Gdy mamy zajęcia, wszyscy czują się równi. Niektórzy nasi „domownicy" są na tyle sprawni, że uczą się rękodzieła. Haftują, szydełkują, malują, pracują z gliną, a także są przyuczani do wykonywania prostych zajęć w gospodarstwie domowym. W tym przypadku chodzi zwłaszcza o chłopców, którzy uczą się pracy z drewnem – kontynuuje pani Anna i pokazuje mi kilka prac wykonanych przez podopiecznych ośrodka. Wazony, popielniczki czy miski z gliny, ręcznie malowane obrazki, haftowane serwetki, tkane gobeliny i makramy, kalendarze... Aż trudno uwierzyć, że to efekt pracy ludzi nie w pełni sprawnych.

Prawie wszyscy biorą udział w zajęciach fizjoterapii. Ćwiczą przy użyciu sprzętu gimnastycznego, dzięki czemu stają się sprawniejsi fizycznie. Aby ich do tego zachęcić, potrzebne jest ogromne wyczucie terapeuty prowadzącego zajęcia. Dużym powodzeniem cieszą się natomiast gry i zabawy, zarówno w sali, jak i na dworze.

– Ośrodek zapewnia opiekę od godz. 6 do 15.30. To często pozwala rodzicom na w miarę normalne życie - podjęcie pracy zawodowej, opiekę nad pozostałymi dziećmi czy po prostu na chwilę odpoczynku. Pobyt w naszej placówce jest zresztą uzależniony od zaangażowania się najbliższej rodziny lub opiekunów. To oni muszą przywieźć swoje dziecko na zajęcia (tylko kilku podopiecznych przychodzi samodzielnie), to oni kontynuują terapię w domu – mówi A. Cienciała.

Dobre samopoczucie wychowanków zależy od osobistych predyspozycji i kwalifikacji zatrudnionych w placówce osób. Muszą one mieć ogromną cierpliwość, pogodę ducha i dużo życzliwości. Podopiecznym nie wolno okazać zdenerwowania, złości, bez względu na ich zachowanie. Kłopoty, własne stresy trzeba zostawiać za progiem, albowiem tylko w atmosferze przyjaźni i akceptacji wychowankowie się otworzą.

Podopieczni trzynieckiej placówki nie podejmą pracy zawodowej, nie opuszczą domu rodzinnego. Tutaj nauczą się jednak, że z drugim człowiekiem można się porozumieć. Zjedzą samodzielnie posiłek, pojadą na wycieczkę, wyjdą do kina, teatru, na przechadzkę czy do pobliskiej cukierni, a niektórzy zatańczą na spotkaniach z okazji imprez okolicznościowych lub świąt...

WANDA KULA

Ropica ma nowy dom dla seniorów

Dzień Otwarty przebiegał w sobotę w Domu św. Józefa w Ropicy. Placówka ta jest kombinacją domu spokojnej starości z ośrodkiem pobytu dziennego.

Miejsce w ropickim Domu znajdzie 17 seniorów, którzy zamieszkają w 9 pokojach. Oprócz tego kolejna dwunastka najstarszych mieszkańców Ropicy i najbliższej okolicy, którzy już nie są zdolni sami zatroszczyć się o siebie, będzie mogła korzystać z usług ośrodka dziennego. Bliscy emerytów będą mogli w tym czasie spokojnie wykonywać swe obowiązki zawodowe ze świadomością, że ich krewni są pod fachową opieką. Po powrocie z pracy zabiorą seniorów z powrotem do domu, by znowu rano umieścić ich w ośrodku. W razie potrzeby pracownicy Domu zapewnią również opiekę całotygodniową.

W domu spokojnej starości jest do dyspozycji pielęgniarka, można korzystać też z rehabilitacji. Kuchnia będzie służyć zarówno pensjonariuszom, jak i wszystkim zainteresowanym seniorom. Znajduje się tu również kaplica, którą poświęcono patronowi obiektu, św. Józefowi. Inicjatorem budowy jest miejscowa Spółka Użyteczności Publicznej świętego Józefa, natomiast prace budowlane zrealizowała spółka D 5 z Trzyńca.

(gam)

Fot. CZESŁAW GAMROT

Nowo otwarty Dom św. Józefa w Ropicy.

Podziwiać należy czyny, nie słowa.

Demokryt

Nr 249

Jemioła

DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ◆ Materiały prosimy przesyłać pod adresem „GL" lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ◆ Numer zamknięto 5. 10. 2006

LEKKO NIEKOMPLETNY GLOBALNY PROJEKT WYDAWNICZY

Inana znad Tygrysu i Eufratu

Jak już informowaliśmy, **Olga Tokarczuk**, **Jacek Dukaj** i **Paweł Huelle** uczestniczą wraz z krakowskim wydawnictwem Znak w brytyjskim projekcie serii wydawniczej „Mity", w którego ramach wybrani pisarze z pięciu kontynentów reinterpretują znane opowieści mityczne. Tokarczuk wydała właśnie piątą książkę tej serii, powieść pt. *Anna In w grobowcach świata*.

W serii Mity ukazały się dotychczas w Polsce książki: „Krótka historia mitu" Karen Armstrong, „Penelopiada" Margaret Atwood, „Brzemię" Jeanette Winterson, „Hełm grozy" Wiktora Pielewina i „Anna In w grobowcach świata" Olgi Tokarczuk.

Fot. Stanisław Ciesik

Olga Tokarczuk

Protoplastką tytułowej Anny In jest sumeryjska **Inana** – bogini wojny, przede wszystkim jednak płodności i miłości. Najbardziej znane są fragmenty liczącej ponad 5 tysięcy lat opowieści o zejściu Inany do „krainy bez powrotu", *kur-nu-gi-a*, miejsca jałowego, pełnego kurzu, usytuowanego poniżej słodkich wód ziemi. Kraina ta należała do nieprzyjaciółki i siostry Inany, bogini **Ereszkigal** - „pani śmierci". Inana wstąpiła w te miejsca, chcąc udowodnić, że jej władza sięga również i tam. Wcześniej przystroiła się we wszystkie swe ozdoby i nakazała swemu wezyrowi, **Ninszuburowi**, żeby ją ratował, gdyby nie wróciła. Przy każdej z siedmiu bram, strzegących wejścia do krainy, była zmuszona zdjąć coś z okrycia i ozdób, aż wreszcie naga stanęła przed Ereszkigal i siedmioma sędziami zmarłych. Ale... „z ich okrutnego nakazu bezbronna bogini stała się martwym ciałem, które powieszono na słupie". Po upływie trzech dni i nocy zmartwiony Ninszubar zaczął błagać bogów o pomoc, ale ci odpowiedzieli, że nie można niczego uczynić wbrew wyrokom świata podziemnego. Uparty wezyr odwołał się do **Enki** (sumeryjski bóg wody pochodzący z Eridu, który wraz z **Abu**, bogiem niebios, **Enlilem**, bogiem powietrza i **Ninhursangą**, matką ziemią, należał do grupy bogów stworzycieli), a ten stworzył dwie bezpłciowe istoty, którym nie można było odmówić wejścia do krainy bezpłodności i śmierci. Istoty te dostarczyły Inanie „pokarmu życia" i „wody życia", przyczyniając się do jej zmartwychwstania. Bogini wydostawszy się na zewnątrz nie mogła jednak pozbyć się upiornej eskorty demonów, dopóki nie wskaże im zastępcy na opuszczone przez siebie miejsce. Powróciwszy po długiej wędrówce do domu w Uruk, zastała w nim wesoło świętującego męża **Dumuziego**, króla pobliskiego Kulab. Urażona bogini jego właśnie wskazała jako swego zastępcę w *kur-nu-gi-a*.

Bogini Inana. Płaskorzeźba z Babilonu (1700 r. p.n.e.)

W ujęciu Tokarczuk Inana to współczesna młoda kobieta, która postanawia zejść do świata podziemi, aby po doświadczeniu śmierci stać się rzeczywistą opiekunką „sztuki miłości, pieśni i wierszy, elokwentnej mowy, inteligencji", a nawet „prostytucji, tawern, knajp i bazarów", czyli – człowieka i cywilizacji. Mówiąc inaczej: doświadczenie śmierci, przeżyte jako mit, jest potrzebne człowiekowi, również współczesnemu, ponieważ pozwala mu zaakceptować rzeczywistość taką, jaka jest: nietrwałą i ułomną.

Sumerowie zamieszkiwali obszar starożytnej Mezopotamii (dziś terytorium Iraku i Syrii, częściowo Iranu i Turcji), do zapisywania swego języka i języka semickiego (ostatecznie zostali wyparci przez prących wzdłuż Eufratu ku południowi Semitów) używali pisma klinowego. Ich wkład do skarbca kultury starożytnej Mezopotamii był ogromny, zwłaszcza w zakresie mitologii i religii. Sumeryjskie idee żyły nawet wtedy, gdy do znaczenia doszedł Babilon.

Projekt „Mity" prowadzi jego pomysłodawca, brytyjskie wydawnictwo Canongate Books. Jest to pierwszy w historii globalny projekt wydawniczy na tak wielką skalę, w którego efekcie powstanie kilkadziesiąt książek. Szkoda tylko, że nie zaproszono do udziału żadnego wydawcy z krajów muzułmańskich. Demokratyzm projektu może więc budzić uzasadnione wątpliwości.

Opr. KK

Nike dla Masłowskiej

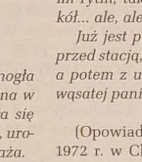

Nagrodę literacką Nike za rok 2006 zdobyła **Dorota Masłowska** za książkę *Paw królowej*. Jest to dopiero druga powieść tej młodej, 23-letniej autorki (ur. 3. 7. 1983 w Wejherowie). Pierwsza, skandalizująca *Wojna polsko-ruska pod sztandarem biało-czerwonym* ukazała sie przed trzema laty i niebawem została przetłumaczona na kilka języków obcych (autorką czeskiego przekładu pt. *Červená a bílá* jest **Barbora Gregorowa**).

Nike to oprócz prestiżu poważny zastrzyk finansowy: laureat otrzymuje czek na 100 tys. zł. **(k)**

PRZEDSTAWIAMY

Paweł Steller (1895-1974)

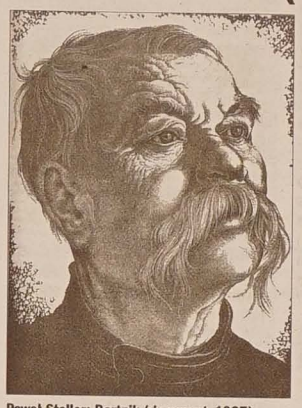

Paweł Steller: Bartnik (drzeworyt, 1937)

„Polski Dürer", „śląski Skoczylas", „kronikarz odchodzącego świata", „piewca i orędownik piękna natury" – tak nazywano jednego z największych polskich grafików XX w., urodzonego w Hermanicach k. Ustronia **Pawła Stellera**. Absolwował Państwową Szkołę Przemysłu Artystycznego we Lwowie, studiował sztuki plastyczne w Pradze, ukończył wydział grafiki w warszawskiej ASP pod kierunkiem prof. **Władysława Skoczylasa**. W czasie I wojny światowej był m.in. słuchaczem szkoły oficerskiej w Opawie. Od 1921 do 1925 w Warszawie, od 1925 w Katowicach, gdzie w 1931 r. zaczął uczyć rysunku w Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych. Wcześniej jednak, bo w 1929 założył wraz ze **Stanisławem Ligoniem** Związek Zawodowy Artystów Platyków Śląskich, niebawem też został członkiem powołanego w 1931 r. do życia Związku Artystyczno-Literackiego na Śląsku. II wojnę światową przeżył na tułaczce. W marcu 1945 wywieziony na Syberię, po powrocie w listopadzie 1946 r. do Katowic poświęcił się pracy twórczej.

Największe sukcesy odniósł w latach 30. W 1935 zdobył brązowy medal za drzeworyt *Ślązaczka* na jubileuszowym salonie grafiki w Warszawie, w 1936 wyróżnienie na Międzynarodowej Wystawie drzeworytów, w 1937 Złoty Medal na Międzynarodowej Wystawie Grafiki w Paryżu. Wtedy też przygotował teki drzeworytów *Śląsk Cieszyński, Górny Śląsk, Typy polskie*, do pierwszej i ostatniej wstępy napisał **Gustaw Morcinek**, z którym się Steller przyjaźnił. Jego prace były wystawiane w czołowych galeriach świata: w Paryżu, Rzymie, Londynie, Nowym Jorku, Chicago, Ottawie, Budapeszcie, Bukareszcie, Atenach, Belgradzie i Sofii.

P. Steller pozostawił po sobie ponad 10 500 prac, w tym 243 drzeworyty, ponad 1000 akwarel, setki rysunków ołówkowych i piórkowych, ilustracji do książek, kalendarzy, druków okolicznościowych. Był także autorem pierwszej samochodowej mapy Polski. **(k)**

IRENA WYCZÓŁKOWSKA

W kuchni

Same cuda, i jest ich bez liku!
Woda. Chłodny spokój,
niezmącona zgoda
na każdy kształt,
ale niech no ogień wyprowadzi ją
z równowagi –
unosi się, pieni, z sykiem
podskakuje.

Wrzucam do niej mrożony bób,
trzymając torebkę tuż
nad garnkiem:
w pustym plastiku para,
jakbym uwięziła obłok.
Mam własny obłok, cóż z tego,
że tylko przez mgnienie?

Bób. Brudnoszary,
jak polne kamyki,
kto by pomyślał,
że w środku ukryta –
energia zieleni!
I nawet skórki, biedne
łoniaste strzępki,
to wcale nie byle co:
dowód, że każde z ziaren
w czepku urodzone.

(Irena Wyczółkowska, zamieszkała w Opolu czołowa polska poetka, jest autorką m.in. tomów wierszy Gdzie piołun rośnie, Balkon bez poręczy, Gwar utajony.*)*

Rep. Józef Golec

Paweł Steller

ZAGADKI LITERACKIE

Kto to napisał?

Kontynuujemy zabawę w rozszyfrowywanie autorów cytowanych fragmentów utworów. Żeby wziąć udział, wystarczy wysłać do redakcji GL odpowiedź wraz z własnymi danymi osobowymi. Na kopercie prosimy dopisać: „Zagadki literackie". Termin nadsyłania odpowiedzi mija w szóstym dniu od daty ukazania się „Jemioły". Losowanie zwycięzcy odbywa się w poniedziałki, wyniki są publikowane w następnym numerze.

W tym tygodniu można wygrać antologię poezji zaolziańskiej *Z biegiem Olzy* wartości 60 Kc. A zatem, kto jest autorem poniższego fragmentu wiersza (w odpowiedzi mile widziany będzie również tytuł utworu):

? ? ?

Kiedy przyjdą podpalić dom,
ten, w którym mieszkasz – Polskę,
kiedy rzucą przed siebie grom,
kiedy runą żelaznym wojskiem
i pod drzwiami staną, i nocą
kolbami w drzwi załomocą –
ty, ze snu podnosząc skroń,
stań u drzwi.
Bagnet na broń!
Trzeba krwi!

Autorem publikowanego w ub. tygodniu fragmentu dialogu filozoficznego był **Platon** (*Fedon*. W: Platon *Uczta, Eutyfron, Obrona Sokratesa, Kriton, Fedon*, Warszawa 1988, s.467-468). Z przykrością stwierdzamy, że nie nadeszła ani jedna poprawna odpowiedź.

WOJCIECH KUCZOK

Interludium

(F. Ch. Op. 28 nr 3)

Maria jedzie pociągiem, w pustym przedziale, zdjęła trzewiki i położyła stopy na siedzeniu naprzeciw, przez niedomknięte okno wiatr silnie wieje wprost na jej głowę, Maria jest uśmiechnięta, cieszy ją stukot kół, cieszy ją rytm, cieszą smugi krajobrazu za szybą, Maria pozwala wiatrowi zwiać chustę z głowy, pozwala powietrzu targać swoje włosy, kiwa radośnie stopami w cienkich czarnych podkolanówkach, śmieje się do siebie; jaka piękna jest, kiedy się śmieje, o tak, Maria jest bezdyskusyjnie piękna.

Nadzwyczaj piękna, jak na siostrę zakonną. Jej uroda nie zblakła jeszcze od nadmiaru modlitw, jej policzki są rumiane całkiem po świecku, jej wargi pełne oczekiwania, wargi przecież nie mogą nic, za to że ich pani szepcze litanie do Matki Bożej, zamiast szeptać zaklęcia miłosne do uszu kochanka; nic, za to że ich pani całuje dłonie wyrzeźbione w zimnym drewnie, zamiast całować dłonie męskie rozgrzane od bliźniaczych zapomnień.

Maria jest piękna prowokacyjnie, każda z zakonnic w jej klasztorze musi spowiadać się po kilka razy w tygodniu z tego, że nie potrafi okiełznać niechęci do Marii; żadna z zakonnic w jej klasztorze nie może pogodzić się z tym, że w tak pięknym ciele może się mieścić czysta dusza; w klasztorze uroda Marii jest dla niej krzyżem, dlatego Maria jest taka szczęśliwa, że wreszcie skończyła nowicjat i po raz pierwszy mogła wyjść na zewnątrz, dostała przepustkę i mogła poczuć ulgę, poczuć się wolna do piękna, wolna w pięknie, wolno jej być piękną; Maria nie stara się ukryć twarzy, nie stara się chować pod habitem, uroda Marii poza murem klasztoru nikogo nie obraża.

Maria opuszcza szybę do końca i czuje, jak wiatr szarpie się z jej habitem, jak ignoruje jej ślubowania i wdziera się bez pardonu pomiędzy guziki, każdą fałdę nadyma i rozchyla, wykorzystuje wszystkie szanse, żeby się wedrzeć do środka; Maria cieszy się z wiatru, powtarza sobie „jadę, jadę, jadę", i myśli, że choć wierna Bogu, teraz właśnie, siedemdziesiąt cztery kilometry od zakonu, trzydzieści dwa kilometry od domu rodziców, których jedzie odwiedzić, w tej chwili mogłaby i chciała oddać się mężczyźnie, gdyby przypadkiem wszedł teraz do przedziału, oddałaby mu się i zrzuciła habit, i obejmując go nogami, głaszcząc jego pośladki dłońmi, wyznaczałaby im rytm, taki rytm, jaki podpowiada wiatr i stukot kół... ale, ale, ale już.

Już jest po chwili, bo pociąg zdaje się hamować przed stacją, i wiatr słabnie, i Maria poprawia włosy, a potem z uśmiechem odwraca się, by podać bilet wąsatej pani konduktor.

(Opowiadanie z tomu *Widmokrąg*. Urodzony w 1972 r. w Chorzowie Wojciech Kuczok jest czołowym przedstawicielem „młodej" polskiej literatury. Jego powieść *Gnój* zdobyła w 2004 r. najważniejszą polską nagrodę literacką – Nike.)

Telewizja

WTOREK 10 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

5.45 Eko-Europa (mag.) **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Kawa czy herbata? **8.55** Był taki dzień 10 października **9.00** Cedric - Niech się przestraszy (s.) **9.10** Sąsiedzi (s.) **9.25** Domowe przedszkole **9.50** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **9.55** Teletubisie (s. anim.) **10.25** Nieustraszony (s.) **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Bulionerzy **13.30** Wojna z ptasią grypą (film franc.) **14.25** W imię sprawiedliwości **14.50** Był taki dzień 10 października **15.00** Wiadomości **15.10** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Przyjaciele (talk-show) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Na celowniku (mag.) **17.35** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Asteroida (film USA) **21.55** A dobro Polski? **22.40** Reportaż **23.10** Kwadrans po jedenastej **23.35** Był taki dzień 10 października **23.40** Budząc zmarłych (film ang.) **1.30** Eszelon - najbardziej tajny system szpiegowski (film USA) **2.15** Był taki dzień 10 października.

■ TVP 2

6.20 Ocean Avenue (s.) **7.05** 10 minut tylko dla siebie **7.35** Niezwykłe ranki Marcina Ranka (s. anim.) **8.00** Na dobre i na złe (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.00** Lokatorzy (s.) **11.30** McGregorowie - Nie ma dymu bez ognia (s.) **12.35** Ziemia nieznana - Elfy **13.10** Dzieciaki przed kamerą **13.30** Allo, Allo (s.) **14.10** Europa da się lubić **15.10** Dr Quinn (s.) **16.15** M jak miłość (s.) **17.10** Codzienna 2 m 3 **17.35** Dolina Kreatywna - Co słychać? **17.40** Super czy talent mówią gwiazdy **17.55** Już w środę mecz Polska - Portugalia **19.00** Oto jest pytanie (pr. rozryw.) **19.30** Kochaj mnie **20.05** M jak miłość (s.) **21.10** Kopciuszek (s.) **21.40** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.50** Biznes **23.25** Ono (film pol.) **1.00** W jednym o przyjaźni, miłości i śmierci Janiny Garyckiej.

■ TV KATOWICE

6.20 Echa dnia **7.25** Książki z górnej półki **7.45** Aktualności **7.50** Cogito **8.48** Gość dnia **9.00** Transmisja obrad Sejmu **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Raport z akcji **17.10** Twój wybór **17.50** Relacje **18.00** Aktualności **18.40** Nasz reportaż **19.10** Zbliżenia filmowe **19.30** W dobrym stylu **19.50** TV Katowice zaprasza **20.00** Telekurier (mag.) **21.00** Echa dnia **21.45** Aktualności **22.15** Plus minus **23.15** Na wolności - Christopher Reeve i wale szare (film USA) **0.15** Skarby Ziemi - Diamenty (s.) **1.10** Churchill w niełasce (film ang.) **2.00** Czas siewu i czas żniw (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! **6.50** Adam i Ewa (s.) **7.25** J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze **8.25** Gra w ciemno **9.25** Halo! Kasa! **10.35** Magia cyrku **11.35** Samo życie (s.) **12.25** Oko na miasto **12.55** J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze **13.55** Pierwsza miłość (s.) **14.40** Z Bożeną Dykiel na ostrzu noża **15.10** Jaś Fasola (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja **16.30** Oko na miasto **17.00** Gra w ciemno **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.20** Świat według Bundych (s.) **20.50** Nigdy więcej (film USA) **23.25** 24 godziny (film USA) **0.25** Nasze dzieci **1.25** Biznes Wydarzenia **1.50** Warszawski Międzynarodowy Festiwal Filmowy **2.05** Dziewczyny w bikini (quiz) **3.05** Magazyn sportowy **5.05** Love TV.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.35** Czarodziejskie przedszkole **9.05** Teleranek **9.15** Klocki (dla dzieci) **9.30** Sprawa dla reporterki (pr. publ.) **10.00** Wiadomości **10.05** Ratownicy (s.) **11.00** Talk show Jana Krausa **11.45** Świat książek (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Ćwiczmy z TVC **13.40** Skarby świata (s. dok.) **14.00** Wiadomości **14.05** Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) **14.35** Oczarowanie (s.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Hau! (s.) **17.00** Młode (s. dok.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czeskie głowy **18.30** Czarne owce (pr. publ.) **18.56** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Alfabet gwiazd (pr. roz.) **21.00** List do ciebie **22.00** Na tropie (mag. krym.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **22.55** Prognoza pogody, sport **23.05** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.10** Nadal tutaj jestem. Jan Koblasa **23.40** Para za parą (s.) **0.10** Podziemia trzeciej rzeszy (dok.) **1.00** Mieszkać - to sztuka **1.25** Simpsonowie (s. anim.) **1.45** AZ-kwiz **2.10** Ally McBeal **2.50** Kalendarium.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Poradnik zdrowotny **8.35** Diagnoza **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy **12.00** Euronews **12.45** Styl **13.10** Boisko 7 (dla dzieci) **14.55** Obiektyw (mag.) **15.30** Na pływalni z... (talk show) **15.55** Nieudane operacje II wojny światowej (s. dok.) **16.20** Euroedukacja **16.35** Rodzina a szkoła (mag.) **16.50** Popularis (mag.) **17.20** Blok publicystyki ekologicznej **18.00** Legenda o Kischu (dok.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Świat motorów **19.50** Ćwiczmy z TVC **20.00** Życie z długami (dok.) **20.30** Prawdziwe oszustwo po raz drugi (dok.) **21.20** Problemy rodzinne (dok.) **21.50** Film o filmie Grand hotel **22.05** Odpoczywaj w pokoju (s.) **23.00** Dogrywka (mag.) **23.35** Nocny klub filmowy: Pasterz na skale (film kan.) **1.10** The Beatles - taneczne wariacje (pr. muz.) **1.50** Świat motorów **2.35** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Szpital Dobrej Nadziei (s.) **9.30** Columbo (s.) **11.20** To morderstwo, napisała (s.) **12.20** Bianca - Droga do szczęścia (s.) **13.15** JAG (s.) **14.10** Lenssen i spółka (s.) **14.40** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **15.35** Léa Parker (s.) **16.40** Medicopter 117 (s.) **17.45** Kobra 11 (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Ubezpieczalnia Szczęście (s.) **21.25** Na własne oczy (pr. publ.) **22.20** Dr House (s.) **23.15** Nocny kurs (s.) **0.05** Błękit oceanu (s.) **1.25** Szybka wygrana **2.20** Program kulinarny.

■ PRIMA

6.30 St. Tropez (s.) **7.30** Scooby i Scrappy Doo (s. anim.) **8.00** Szansa bez granic (pr. roz.) **9.00** Nieposkromiona Lucia (s.) **9.55** Dzika kotka (s.) **10.55** 5 kontra 5 (pr. roz.) **11.50** Extra (mag.) **12.15** Siódme niebo (s.) **13.15** Krok za krokiem (s.) **13.45** E/R (s.) **14.40** Komisarz Rex (s.) **15.45** Hunter (s.) **16.50** Diagnoza morderstwo (s.) **17.50** 5 kontra 5 (pr. roz.) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **19.00** Wiadomości, sport **19.20** Extra (mag.) **19.50** Wiadomości, prognoza pogody **19.55** Więzy rodzinne (s.) **21.10** Niania wkracza do akcji (reality show) **22.05** Zabójcze umysły (s.) **23.00** Specjaliści (s.) **0.00** Ukryty (film USA) **2.00** Zapytaj o przyszłość.

ŚRODA 11 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Wiadomości - skrót **8.35** Kawa czy herbata? **8.55** Był taki dzień 11 października **9.00** Niesamowite przypadki Harrisa Pembletona - Miłosne przyciąganie (film kanad.) **9.25** Domisie (s.) **9.55** Teletubisie (s. anim.) **10.30** Tajemnica Enigmy - Wyłączeni z gry (film pol.) **11.05** ZUS dla ciebie **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Sąsiedzi - Przygoda w Hoszczówce (s.) **13.30** Tędy przeszła historia - Kanał Koryncki (film dok.) **14.00** W rajskim ogrodzie - Na wzgórzach Prowansji **14.20** Grypa - historie prawdziwe (s.) **14.25** Raj (s.) **14.50** Był taki dzień 11 października **15.00** Wiadomości **15.10** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Kwadrans na kawę **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Na celowniku (mag.) **17.35** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Jej największe pragnienie (film USA) **22.00** Program publicystyczny **22.45** Pielgrzymi w mundurach **23.10** Kwadrans po jedenastej **23.35** Był taki dzień 11 października **23.45** Nie ma zmiłuj (film pol.) **1.25** Widzieć lepiej **1.50** Był taki dzień 11 października.

■ TVP 2

6.20 Ocean Avenue (s.) **7.05** 10 minut tylko dla siebie **7.35** Niezwykłe ranki Marcina Ranka **8.00** Na dobre i na złe (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.05** Lokatorzy (s.) **11.30** McGregorowie - Gorączka złota (s.) **12.40** Urodzeni grzesznicy (film USA) **13.25** Allo, Allo (s.) **14.05** Podróże z żartem - Chiny **15.05** Dr Quinn (s.) **16.15** M jak miłość (s.) **17.10** Kopciuszek (s.) **17.40** Z Dwójką bezpieczniej **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **18.55** Jeden z dziesięciu **19.30** Nurkując na Galapagos (film ang.) **20.05** Polska - Portugalia (eliminacje ME 2008) **22.45** Panorama **23.00** Biznes **23.25** Wewnętrzne zło (film USA) **0.55** Ostatnie zwycięstwo (film holend.) **2.20** Blaski i cienie antybiotyków.

■ TV KATOWICE

6.20 Echa dnia **7.25** Książki z górnej półki **7.45** Aktualności **7.50** Kalejdoskop regionalny **8.05** Twój wybór **8.48** Gość dnia **9.00** Transmisja obrad Sejmu **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Telewizyjny Uniwersytet Trzeciego Wieku **17.05** Trójka tam była **17.50** Kronika miejska **18.00** Aktualności **18.40** Powiedz stop (mag.) **19.10** Budowa systemu kanalizacji w Rybniku **19.25** Gramy dla was **19.30** Speed **21.00** Echa dnia **21.45** Aktualności **22.15** Plus minus **23.15** Komornicy - Rewir 4. (s.) **23.45** O co chodzi? Poranna toaleta (s.) **0.35** Illuminata (film USA) **2.30** Churchill w niełasce - Brudna polityka (s.).

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! **6.50** Adam i Ewa (s.) **7.25** J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **8.25** Gra w ciemno (teleturniej) **9.25** Halo! Kasa! **10.35** Dom nie do poznania (s.) **11.35** Samo życie (s.) **12.25** Oko na miasto **12.55** J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Zamieńmy się żonami (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja **16.30** Oko na miasto **17.00** Gra w ciemno **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Świat według Kiepskich (s.) **20.45** Ale się kręci - Z pustymi w puszczy **21.45** Daleko od noszy (s.) **22.25** Podrywacz artysta (film USA) **0.10** Biznes Wydarzenia **0.35** Warszawski Międzynarodowy Festiwal Filmowy **0.55** Pasjonaci **1.20** Dziewczyny w bikini (quiz) **3.20** Love TV **4.50** BoomBox (pr. muz.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Hau! (s.) **9.30** Świat rekordów Guinnessa **10.00** Wiadomości **10.05** Po burzy (film USA) **11.45** Film o serialu Ostatni sezon **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.25** Ćwiczmy z TVC **13.35** Mieszkać - to sztuka **14.00** Wiadomości **14.05** Wędrująca kamera **14.35** Młode (s. dok.) **15.00** Chłopaki w akcji (mag. kul.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **15.50** Poradnik zdrowotny **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.30** Labirynt **17.05** Tomáš Barták (dok.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czeskie głowy **18.30** Pod pokrywką (mag.) **18.56** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Rodzina Horáków (s.) **21.00** Wszystko party (talk show) **21.30** Historie sław (pr. cykl.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **22.55** Prognoza pogody, sport **23.00** Losowanie Sportki i Szansy **23.05** Music Block (pr. muz.) **23.35** Losowanie Szczęśliwej 10 **23.40** Komisarz Montalbano (s.) **1.30** Simpsonowie (s. anim.) **1.55** AZ-kwiz **2.15** Oczarowanie (s.) **3.05** Allo! Allo! (s.).

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.35** Babilon (mag.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy **12.00** Euronews **13.05** Allo! Allo! (s.) **13.35** Brońmy się! (mag.) **13.50** Odnowione pokolenia **14.05** Nieudane operacje II wojny światowej (s. dok.) **14.30** Blok publicystyki ekologicznej **15.00** Telewizyjna szkoła **15.15** Dzieci w Czechach (pr. cykl.) **15.30** Game Page (mag.) **15.55** „Tykadło" (dla młodzieży) **16.20** Kwartet (mag.) **16.50** Pryzmat (mag.) **17.15** Kosmiczna medycyna (s. dok.) **18.05** Exit 316: Image (mag.) **18.30** Kosmopolis - wyd. spec. (mag.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Blok proramów sportowych **19.50** Ćwiczmy z TVC **20.00** Uniwersalny trap - Puchar Świata w Czechach **20.20** Irlandia - Czechy (piłka nożna) **22.30** Klub dokumentalny **23.25** Historia seriali TVC (pr. cykl.) **0.15** Prawdziwe oszustwo po raz drugi (dok.) **1.05** Nic nowego pod słońcem (dok.) **1.45** Skarb za wszystkie pieniądze (dok.) **2.05** Babilon **2.35** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Szpital Dobrej Nadziei (s.) **9.30** Columbo (s.) **11.25** To morderstwo, napisała (s.) **12.20** Bianca - Droga do szczęścia (s.) **13.20** JAG (s.) **14.10** Lenssen i spółka (s.) **14.40** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **15.35** Léa Parker (s.) **16.40** Medicopter 117 (s.) **17.40** Kobra 11 (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Ubezpieczalnia Szczęście (s.) **21.25** Na własne oczy (pr. publ.) **22.20** Dr House (s.) **23.15** Nocny kurs (s.) **0.05** Błękit oceanu (s.) **1.25** Szybka wygrana **2.20** Program kulinarny.

■ PRIMA

6.30 St. Tropez (s.) **7.30** Scooby i Scrappy Doo (s. anim.) **8.00** Szansa bez granic (pr. roz.) **9.00** Nieposkromiona Lucia (s.) **9.55** Dzika kotka (s.) **10.55** 5 kontra 5 (pr. roz.) **11.50** Extra (mag.) **12.15** Siódme niebo (s.) **13.15** Krok za krokiem (s.) **13.45** E/R (s.) **14.40** Komisarz Rex (s.) **15.45** Hunter (s.) **16.50** Diagnoza morderstwo (s.) **17.50** 5 kontra 5 (pr. roz.) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **19.00** Wiadomości, sport **19.20** Extra (mag.) **19.50** Wiadomości, prognoza pogody **19.55** Lotnisko (s.) **21.05** Jesteście tym, co jecie (reality show) **22.05** Dolores Claiborne (film USA) **0.45** Niepohamowana siła (film USA) **2.25** t-music **3.20** Zapytaj o przyszłość.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

NIGDY WIĘCEJ
155 min, USA 2002
Polsat, wtorek 10. 10., godz. 20.50
Reżyseria: Michael Apted.
Występują: Jennifer Lopez, Bill Campbell, Tessa Allen, Juliette Lewis, Dan Futterman i inni.

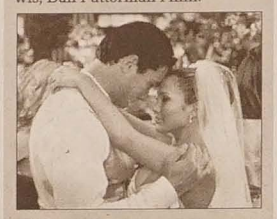

Młoda kelnerka poznaje mężczyznę swych marzeń i wkrótce wychodzi za niego za mąż. Mitch jest przystojny i bogaty, kupuje żonie piękny dom. Gdy rodzi im się dziecko, Slim czuje się najszczęśliwszą kobietą na świecie. Sielanka jednak nie trwa długo. Slim przypadkiem dowiaduje się, że mąż ma kochankę. Gdy próbuje z nim o tym rozmawiać, Mitch wpada w furię i dotkliwie ją bije. Kilka dni później sytuacja się powtarza. Slim obawiając się o siebie i swą córeczkę, ucieka z domu. Ale to dopiero początek koszmaru, który ją czeka.

JEJ NAJWIĘKSZE PRAGNIENIE
100 min, USA 1996
TVP 1, środa 11. 10., godz. 20.20
Reżyseria: Michael Scott.
Występują: Marcia Cross, James Marshall, Carrie Snodgress, CCH Pounder, Tom Nowicki i inni.

Rachel i Tom Stockmanowie mogliby uchodzić za wzorcowe małżeństwo. Są młodzi, piękni, bogaci i bardzo w sobie zakochani. Dobrobyt i spełnienie zawodowe nie dają im jednak prawdziwego szczęścia. Obydwoje marzą o rodzinnym cieple i domu wypełnionym dziećmi. Ale Stockmanowie nie mogą bezpiecznie planować potomstwa. Rachel cierpi na rodzaj choroby psychicznej, która jest wynikiem traumatycznych przeżyć z dzieciństwa. Straciła młodszego brata, który zginął tragicznie. Wówczas obwiniła siebie o śmierć małego Jimmy'ego, długo nie mogła pogodzić się z okrutnym losem. Rachel pozostaje pod wpływem silnych leków i nie może sobie pozwolić na ryzyko zajścia w ciążę. Od dawna małżonkowie bezskutecznie starają się o prawo do adopcji. Złożyli już wnioski w pięciu agencjach, ale ich prośby wszędzie zostały odrzucone. Spotkanie z sędzią Atwaterem rozwiewa ich ostatnie nadzieje. Może za dwa, trzy lata, gdy zostaną dopełnione wszystkie formalności, uda się pomyślnie załatwić sprawę, ale dla nich to wieczność. Tom próbuje podtrzymywać na duchu załamaną żonę, godzi się kupić wielki dom. Tymczasem w nowym miejscu, które wydaje się jej przerażająco puste, Rachel jeszcze bardziej pragnie dziecka. Gdy nagle traci przytomność w szkole, zostaje odwieziona do szpitala. Badania wykazują, że jest w drugim tygodniu ciąży. Okazuje się, że w tajemnicy przed mężem i lekarzami odstawiła środki antykoncepcyjne, a także lekarstwa, które miały stabilizować jej zachwiany stan psychiczny. Jej zdrowiu grozi poważne niebezpieczeństwo, a werdykt lekarzy jest jednoznaczny: musi się poddać zabiegowi usunięcia ciąży.

Kronika rodzinna

Dnia 6. 10. obchodziłby 100 lat

śp. EDUARD NOWAK

z Hawierzowa Błędowic. O chwilę wspomnień prosi syn Tadeusz z rodziną.

GL-494

Wiązanka kwiatów ma Twym grobie znaczy,
że pamiętamy o Tobie.

Dnia 10. 10. 2006 mija 8. bolesna rocznica, kiedy odszedł od nas Kochający Mąż, Ojciec i Dziadek

śp. ANDRZEJ KUBISZ

z Gnojnika

O chwilę wspomnień prosi żona Lila i córki z rodzinami.

GL-488

Kto kochał, nie zapomni
Kto znał, niechaj wspomni.

Dziś mija 5. rocznica, kiedy nas na zawsze opuściła nasza Kochana

śp. ANNA PODSTAWKOWA

z Marklowic

O chwilę wspomnień i modlitwę proszą najbliżsi.

RK-166

Nie tak bystro płynie rzeka,
jak nam prędko czas ucieka.

Dnia 9. 10. minęła smutna 20. rocznica śmierci naszego Drogiego Męża, Ojca, Teścia i Dziadka

śp. STANISŁAWA WASZUTA

z Bukowca

O chwilę cichych wspomnień i modlitwę proszą żona i synowie Stanisław z Martą, Karol z Alenką i Marian z Jolą.

GL-476

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Po rozum do mrówek (10, 11, godz. 17.45); Sky Fighters (10, 11, godz. 20.00); **Reflex**: Silent Hill (10, 11, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: Step Up - Taniec Zmysłów (10, 11, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum**: Madagaskar (10, 11, godz. 15.30); Dom nad jeziorem (10, 11, godz. 17.45); Porządna kobieta (10, 11, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast**: Step Up – Taniec Zmysłów (10, 11, godz. 16.00, 20.30); Miami Vice (10, 11, godz. 18.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek godz. 18.20.

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po–pt: 19.00, nie: 18.30.

Co w terenie

KANCELARIA KP – zaprasza na kolejne posiedzenie Rady Przedstawicieli KP w czwartek 12. 10. o godz. 16.00 w siedzibie Kongresu Polaków w RC (Komeńskiego 4, Cz. Cieszyn).

LYŻBICE WIEŚ – MK PZKO zaprasza wszystkich członków 14. 10. od godz. 10.00 do świetlicy MK na tradycyjne pieczenie placków.

KOŃSKA PODLESIE – Klub Kobiet zaprasza na wystawę robót ręcznych w dniach 14-15. 10. w godz. 9-18 do lokalu PZKO w budynku restauracji Marco-Polo.

LESZNA DOLNA – MK PZKO zaprasza 14. 10. o godz. 16.00 do Domu PZKO na tradycyjne jesienne pieczenie placków. W programie m.in. Leszek Richter pokaże opracowanie wełny owczej w Beskidach.

BŁĘDOWICE – Kluby Kobiet i Seniora zapraszają na spotkanie 11. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie klubowe w czwartek 12. 10. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

CIERLICKO – dzieci szkoły i przedszkola zapraszają na baśń muzyczną „Królewna Śnieżka" 15. 10. o godz. 15.00 do Domu Kultury w Cierlicku.

KARWINA FRYSZTAT – MK PZKO i Klub Kobiet zapraszają z okazji 30-lecia istnienia frysztackiego Domu PZKO na wystawę robótek ręcznych pań, koronek koniakowskich i obrazów Władysława Ćmiela. Uroczyste otwarcie wystawy w piątek 13. 10. o godz. 16.00 w Domu PZKO. Wystąpią chóry „Kalina" i „Hejnał-Echo". Wystawa będzie czynna 14. 10. w godz. 9–18 i 15. 10. w godz. 8–16.

KARWINA RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 10. 10. o godz. 16.00.

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska zaprasza w środę 11. 10. o godz. 16.00 na wykład z przeźroczami mgr. Zdeńka Samka pt. „Ogrody w stylu chińskim i japońskim (cz. 2)" do czytelni BM przy ul. Ostrawskiej.

▲ **RZYMSKOKATOLICKA PARAFIA** w Cz. Cieszynie Alejach zaprasza tegorocznych pielgrzymów do Częstochowy na spotkanie popielgrzymkowe 15. 10. o godz. 15.00. Spotkanie rozpocznie się mszą św. w kościele, ciąg dalszy w salce parafialnej.

CIERLICKO – Sejmik Gminny w środę 11. 10. o godz. 16.30 w Cierlickim Domu Kultury na rynku. Program: wybory, dwujęzyczność, komitet gminny. Zapraszamy wszystkich zainteresowanych obywateli Cierlicka i Grodziszcza. Kongres Polaków w RC.

JABŁONKÓW – w czwartek 12. 10. o godz. 15.00 odbędzie się w Domu PZKO w Jabłonkowie konferencja prasowa z udziałem kandydatów list Ruchu Politycznego Coexistentia-Wspólnota z obwodu bystrzyckiego (Nydek, Gródek, Koszarzyska) i jabłonkowskiego (Jabłonków, Nawsie, Milików, Bukowiec, Piosek, Łomna Dolna).

OLBRACHCICE – MK PZKO zaprasza w czwartek 12. 10. do Domu PZKO na zebranie przedwyborcze, na którym zaprezentują się kandydaci do wyborów komunalnych z listy Coexistentia-Wspólnota i kandydaci z innych list.

KOMUNIKAT SEKCJI KOBIET ZG PZKO – zapraszamy na Spotkanie Jesienne w sobotę 11. 11. od godz. 9.00 do Domu PZKO w Hawierzowie Błędowicach. W programie wizowickie ciasto i nowe wzory ozdób choinkowych, szydełkowane kwiaty, nowy ścieg hafciarski. Na dworcu kolejowym w Hawierzowie zapewniony autobus od pociągu z Nawsia i Bogumina. Szczegóły w liście do Klubów Kobiet.

KLUB PROPOZYCJI – „Cudowny chleb" Józefa Ondrusza „zaolziańskiego Kolberga" wspomina Jan Szymik, czyta Halina Paseka. 19. 10. o godz. 17.00 Oddział Muzeum Ustrońskiego „Zbiory Marii Skalickiej", ul. 3 Maja 68, Ustroń Brzegi.

UWAGA SENIORZY HPC! – zapraszamy w czwartek 19. 10. na nasze spotkanie jesienne w Koszarzyskach do ośrodka wczasowego na Pasieczkach „U Jarząbka" (były ośrodek szkoleniowy PZKO). Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna o godz. 7.20 (jest połączenie z Karwiny, Hawierzowa i Frydku-Mistku) do Bystrzycy, dalej autobusem o godz. 8.00 do Koszarzysk Miylyrza. Jesteśmy zaproszeni przez ZHP „Korzenie" na wycieczkę do Strumienia w poniedziałek 23. 10.

Koncerty

KARWINA DARKÓW – MK PZKO zaprasza 15. 10. o godz. 15.30 do Domu Zdrojowego na Koncert Jesienny. W programie Chór Mieszany „Lira", dyrygent Beata Pilśniak-Hojka, Orkiestra uczniów PSA B. Smetany, Klemens Słowioczek – solista Opery Komicznej w Berlinie z akompaniamentem Lukáša Michela, fortepian – Wanda Miech.

Wystawy

GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO, Biała Galeria: do 29. 10. wystawa obrazów Stanislava Halíka „Malowanie do kwadratu". Spotkanie z autorem odbędzie się w piątek 27. 10. o godz. 18.30. Czynne po–pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.

▲ **Duża Galeria**: do 29. 10. wystawa „Miasto i teatr", organizuje agencja artystyczna Foibos. Czynne po–pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego"; do 31. 12. wystawa „Prochaskowa drukarnia, zał. 1806". Czynne wt-pt: 8-16; so-nie: 13-17.

▲ **PARK ARCHEOLOGICZNY, Kocobędz Podobora**: do 31. 10. otwarte wt-pt: (na zamówienie), so-nie: 9-16 bez zamówień (ostatnie zwiedzanie z przewodnikiem o 15, so i nie bez zamówienia). Wstęp z przewodnikiem min. 10 osób w każdą pełną godzinę. Tel.: 558 711 866.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCICKIEJ, Hawierzów Żywocice**: do 15. 10. historyczna wystawa „Drewniane kościoły w Cieszyńskiem". Czynne wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

Październikowy »Zwrot«

Jutro trafi do czytelników 10 nr miesięcznika „Zwrot". Można w nim przeczytać m.in. wypowiedź prezesa ZG PZKO, **Zygmunta Stopy**, do „Polskiego Października 1956" powraca w swoim artykule historyk **Krzysztof Nowak**, o wytyczaniu granicy między Polską a RC w latach 1918-1920 pisze **Robert Danel**. Jest też krótka prezentacja polskich kandydatów ubiegających się o miejsce w samorządach z listy „Wspólnoty", wreszcie jesienne wiersze znanych polskich poetów i proza **Józefa Kornbluma**.

I jeszcze jedna ważna informacja. Od października redakcja „Zwrotu" nie ma własnego numeru telefonu. Dzwoniąc do redakcji, należy wykręcić numer ZG PZKO – 558 711 582. **(kor)**

Ogłoszenia do „Głosu Ludu" przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu" przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Enkaustyki Barbary Tomanek

Nie tylko z kronikarskiego obowiązku, ale z satysfakcją odnotowujemy zagraniczny debiut zaolziańskiego plastyka. W Domu Kultury „Sokolnia" w Imielinie od 1 października wystawia swoje prace Barbara Tomanek z Karwiny Raju. Absolwentka wydziału pedagogicznego i teologicznego po raz pierwszy przedstawiła swoją twórczość we wrześniu ub. roku w kaplicy kościoła parafialnego pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Karwinie Frysztacie. Podczas pobytu w Niemczech zafascynowała ją technika enkaustyki (dawna technika malarska, w której wosk jest spoiwem barwnych pigmentów), a od czterech lat sama zajęła się malowaniem obrazków wykorzystując tą trudną, ale niezwykłą technikę w ramach relaksu. W folderze, który towarzyszy wystawie przyznaje się jeszcze do zdobnictwa świec oraz witrażownictwa, w tym techniką Tiffany. **(o)**

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

O co chodzi?

Tak można zapytać po relacji z sesji samorządu miejskiego w Cz. Cieszynie nt. dwujęzyczności. Jak już komuniści (Słowak Šuňal) i reprezentant KDU Slováček mówią tym samym głosem NIE, to coś się dzieje. Połączenie bowiem szatana z aniołem do drugiej potęgi daje mieszankę wybuchową, o ile nie jest ona przeznaczona tylko dla czeskich wyborców. A jest z pewnością, bo głosów rozumujących prawidłowo polskich wyborców już i tak nie otrzymają, a i mają je gdzieś. Obie partie, jak wynika z listy kandydatów w poszczególnych gminach, Polaków umieściły na nie wybieralnych miejscach po doświadczeniach z poprzednich lat, kiedy udawało im się tego i owego przeskoczyć i zostać radnym. To przecież dwaj komuniści z Trzyńca o polsko brzmiących nazwiskach wystąpili w 1960 r. o zmianę nazwy rzeki Olzy na Olše. Udało im się to, co przed wojną próbowała bezskutecznie KDU. Nazywała się wtedy może trochę inaczej, ale myśli i styl działania się nie zmienił. A może by tak burmistrz Karwiny wywodzący się z KPC odczynił krzywdę, jaką Olzie uczynili jego pobratymcy, wyszedłby z inicjatywą zmiany nazwy rzeki?

Wracając do napisów, to jakoś za burmistrza Sznapki nie protestowali przeciw tu i tam pojawiającym się dwujęzycznym kierunkowskazom, które notabene były finansowane z miejskiej kasy. A tu nagle NIE, kiedy są na to wydzielone pieniądze. Dziwny styl rozumowania. Są pieniądze, a nikt ich nie chce. Jabłonków już ma projekt i wystąpił o sfinansowanie. Jeśli środki nie zostaną wyczerpane, to nowy rząd postawiony przez partię podobnie rozumującą co wyżej wymienione je z radością obetnie lub całkowicie zablokuje. Należy się zastanowić, czy dawać i zarazem również marnować głosy na rodaków, którzy kandydują na ich listach, a nie mają szansy zostać radnymi. Czy nie dać głosy na listy, gdzie większość stanowią Polacy i ich sympatycy sprawdzeni w walce o nasze szkoły i przedszkola? Na argumenty „szkopyrtoków" i Czechów pytających „a czy wy nie rozumiecie, co jest napisane?" można odpowiedzieć: „tak, my rozumiemy, ale przyjezdni mieliby widzieć, że jest szacunek dla przeszłości tych ziem i ich przodków". Starają się w zjednoczonej Europie zamazać je ci, którzy obawiają się tego, by prawnuki na ich grobie nie mówiły „a dlaczego nasz pradziadek ma napis w takim dziwnym języku? Czy to czeski?" Bo różnie może być po zniknięciu granic, może jak za Austrowęgier, kiedy zawsze większe państwo przynajmniej w terenach przygranicznych zalewało mniejsze. Może tego obawiają się wynarodowieni i wkurza ich to do białości. Ci z pewnością nie będą się osiedlać pod Katowicami, czy zasiedlać Bielsko.

WŁADYSŁAW DRONG

Z redakcyjnej poczty

Nawet pszczoły mają swoje miasteczko

Jedną z dziedzin działalności KNE jest organizowanie wycieczek krajoznawczych i spacerów. W br. odbyła się autokarowa wycieczka do wytwórni serków ołomunieckich, spacer do Cisownicy oraz spacer do Pszczelego Miasteczka w Lesznej Górnej.

Przyznać trzeba, że zarząd ma szczęśliwą rękę w wyborze organizatorów wycieczek. Najpierw ku zadowoleniu wszystkich funkcję pełniła Olga Herman, obecnie Władysław Byrtus.

Celem jesiennego spaceru była pasieka p. Jana Gajdacza na wzgórzu Mołczyn w Lesznej Górnej. Na spotkanie z pszczelim światem wyruszyły dwie grupy, jedna z Trzyńca, druga z Cieszyna przez Dzięgielów. Wyruszając na spacer, byliśmy przekonani, że zobaczymy tradycyjną pasiekę, spróbujemy miodu, pogwarzymy i pośpiewamy w swojskim towarzystwie. A tymczasem gospodarz, ciekawie opowiadając o swoich podopiecznych, wzbogacił naszą wiedzę o pszczelim światku.

Pan Gajdacz od 1980 r. zbiera pyłek pszczeli. Nasze zainteresowanie wzbudził sposób łapania drogocennego pyłku. Nie można przecież złapać pszczoły i szczoteczką oczyścić jej nóżki. Okazało się, że sposób jest bardzo prosty. Przed wejściem do ula wstawia się siatkę, przez którą pszczoła musi przejść. Ociera wtedy nóżki o dolny brzeg otworu i pyłek opada do specjalnego pojemniczka. Ogromnie zachwyciła nas pasieka, którą gospodarz umieścił w starym wyrobisku kamieniołomu. Wchodząc do niej, zobaczyliśmy wśród drzew, krzewów i kwiatów miniaturowe miasteczko, składające się z drewnianych domków i kościółka. Gdzieniegdzie połyskiwały w słońcu szklane poidełka, a w środku lśniła kolektorowa suszarka wosku pszczelego. Całości strzegł groźnie wyprostowany miś. Swój wykład zakończył gospodarz cennymi radami, które warto zapamiętać: Prawdziwy miód pszczeli ulega krystalizacji. Można go z powrotem upłynniać, trzymając w ciepłej wodzie o temperaturze nie przekraczającej 40 st., bowiem przegrzanie obniża jego wartość i pogarsza właściwości lecznicze. Pyłek pszczeli należy kupować tylko w granulkach.

Cudowny letni dzień, ciekawy wykład, niezwykły smak pyłku pszczelego, smaczny gulasz i pyszne kołacze były kropką za kolejnym spacerkiem KNE.

HALINA PAWERA

głos ludu
Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn 737 01 ◆ Redaktor naczelny Beata Schönwald, schonwaldova@glosludu.cz ◆ Sekretarz redakcji Kazimierz Santarius, santarius@glosludu.cz ◆ Redaktor sportowy bittmar@glosludu.cz, 596 612 346 ◆ Redaktorzy terenowi baselides@glosludu.cz ◆ kulova@glosludu.cz ◆ radlowska@glosludu.cz ◆ sikoraj@glosludu.cz ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz ◆ www.glosludu.cz ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51 ◆ zamówienia - tel: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: abocentrum@mediaservis.cz ◆ reklamacje - tel.: 800 800 890 ◆ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ◆ Druk: Ringier Print, s.r.o., Ostrawa ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

TV Polonia

WTOREK 10 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Wiadomości **8.35** Kawa czy herbata? **8.55** Był taki dzień (felieton) **9.00** Domisie **9.20** Nieść wieniec życia... (rep.) **9.35** O Polsce i Polakach (mag.) **9.50** Michał Urbaniak i Urbfusion (koncert) **10.50** Ostoja (s.) **11.15** Sprawa dla reportera **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.00** Sportowy tydzień **13.35** Bank nie z tej Ziemi (s.) **14.20** Bezludna wyspa (mag.) **15.15** Powstanie Zamojskie (dok.) **16.00** Smak Europy - Jest dobrze... **16.10** Domisie **16.35** Polskie lasy w Europie (rep.) **17.00** Teleexpress **17.15** Ojczyzna polszczyzna **17.30** Nieść wieniec życia... (rep.) **17.45** Ze sztuką na ty (mag.) **18.15** Sprawa dla reportera **19.00** Wieści Polonijne **19.15** Miś Uszatek **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Praca bez granic - Szwecja (rep.) **21.30** Dziewczęta z Ośrodka (s.) **22.00** A dobro Polski **22.45** Pryzmat czasu (rep.) **23.10** Animowany świat wyobraźni **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.50** Sport Telegram **24.00** Reportaż **00.25** Ostoja (s.) **00.50** Selekcja (rep.) **1.15** Miś Uszatek **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Wieści Polonijne **3.05** Praca bez granic - Szwecja (rep.) **3.35** Dziewczęta z Ośrodka (s.) **4.05** A dobro Polski? **4.45** Pryzmat czasu (rep.) **5.10** Ze sztuką na ty (mag.) **5.40** Animowany świat wyobraźni.

ŚRODA 11 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Wiadomości **8.35** Kawa czy herbata? **8.55** Był taki dzień (felieton) **9.00** Program dla dzieci **9.25** Wierzę, wątpię, szukam **9.50** Zaproszenie - Złota Kraina Pstrąga **10.10** Co tu jest grane? **10.30** Z archiwum IPN – Żelazny (mag.) **11.00** Ze sztuką na ty (mag.) **11.30** Modelki (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.00** Wieści Polonijne **13.15** Praca bez granic (rep.) **13.45** Dziewczęta z Ośrodka (s.) **14.15** L jak Laskowik, T jak TEY - Z tyłu sklepu **15.00** A dobro Polski? **15.45** Pryzmat czasu (rep.) **16.10** Program dla dzieci **16.35** Laboratorium **17.00** Teleexpress **17.15** Najlepszy z najlepszych (teleturniej) **17.40** Wierzę, wątpię, szukam **18.05** Książki z górnej półki **18.20** Zacisze gwiazd - Henryk Talar **18.45** Niepokonani (rep.) **18.55** Łączy nas Polska (felieton) **19.15** Film pod strasznym tytułem (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Polska racja **21.30** Egzamin z życia (s.) **22.15** Hel - kapitulacji nie będzie! (film dok.) **22.45** Program publicystyczny **23.30** Panorama **23.50** Biznes **24.00** Pielgrzymi w mundurach (rep.) **00.25** Najlepszy z najlepszych (s.) **00.50** Zacisze gwiazd - Henryk Talar **1.15** Film pod strasznym tytułem (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Polska racja **3.20** Egzamin z życia (s.) **4.05** Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) **4.25** Program publicystyczny **5.05** Hel - kapitulacji nie będzie! (film dok.) **5.35** Niepokonani (rep.) **5.45** Kocha, lubi, szanuje...

CZWARTEK 12 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Wiadomości **8.35** Kawa czy herbata? **8.55** Był taki dzień (felieton) **9.00** Budzik **9.30** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **9.55** Łączy nas Polska (felieton) **10.15** Zacisze gwiazd - Henryk Talar **10.40** Niepokonani (rep.) **10.50** Najlepszy z najlepszych (s.) **11.15** Między Odrą a Renem **11.30** Było, nie minęło (mag. historyczny) **12.00** Wiadomości **12.10** Złotopolscy (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.00** Polska racja **13.30** Egzamin z życia (s.) **14.15** Hel - kapitulacji nie będzie! (film dok.) **14.45** Dubidu (quiz muzyczny) **15.40** Program publicystyczny **16.25** Budzik **17.00** Teleexpress **17.15** Najlepszy z najlepszych (s.) **17.45** Raj (mag.) **18.10** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **18.40** Było, nie minęło (mag. historyczny) **19.05** Kocha, lubi, szanuje... **19.15** Bolek i Lolek **19.30** Wiadomości **20.10** Złotopolscy (s.) **20.35** Plebania - (s.) **21.05** Trzeba... (rep.) **21.20** Przylądek czterech wiatrów (teatr) **22.05** Wokół wielkiej sceny **22.45** Misja specjalna (mag.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **24.00** Łosskost! (mag.) **00.25** Najlepszy z najlepszych (s.) **00.50** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **1.15** Bolek i Lolek **1.30** Wiadomości **2.00** Złotopolscy (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Trzeba... (rep.) **3.05** Przylądek czterech wiatrów (teatr) **3.50** Wokół wielkiej sceny **4.30** Misja specjalna **5.15** Było, nie minęło (mag.) **5.40** Ojczyzna polszczyzna.

PIĄTEK 13 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Wiadomości **8.35** Kawa czy herbata? **8.55** Był taki dzień; felieton **9.00** Domowe przedszkole **9.25** Ranczo pod Zieloną Siódemką (s.) **9.55** Raj (mag.) **10.20** Najlepszy z najlepszych (s.) **10.45** Bzik kulturalny (mag.) **11.15** Duże dzieci (talk-show) **12.00** Wiadomości **12.10** Złotopolscy (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.00** Trzeba... (rep.) **13.15** Hity satelity **13.30** Przylądek czterech wiatrów (teatr) **14.15** Wokół wielkiej sceny **15.00** Misja specjalna (mag.) **15.45** Domowe przedszkole **16.10** Ranczo pod Zieloną Siódemką(s.) **16.35** Polska egzotyczna - Dziki Zachód u stóp Śnieżki **17.00** Teleexpress **17.15** Święta wojna - Długi marsz **17.40** Zdarzyło się (rep.) **18.05** Okazja (s.) **18.30** Bzik kulturalny (mag.) **19.00** Wieści Polonijne **19.15** Bolek i Lolek wyruszają w świat **19.30** Wiadomości **20.10** Złotopolscy (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Mówi się .... **21.20** Hity satelity **21.35** Na dobre i na złe (s.) **22.30** Duże dzieci (talk-show) **23.10** Porozmawiajmy **24.00** Jan A. P. Kaczmarek - Koncert Muzyki Filmowej **00.45** Nieparzyści (telenowela) **1.15** Bolek i Lolek wyruszają w świat **1.30** Wiadomości **2.00** Złotopolscy (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Wieści Polonijne **3.05** Mówi się .... **3.25** Hity satelity **3.40** Na dobre i na złe (s.) **4.30** Duże dzieci (talk-show) **5.10** Święta wojna - Długi marsz **5.35** Zdarzyło się - Mikołaja Iwanowa Przypadki na Wschodzie (rep.).

SOBOTA 14 PAŹDZIERNIKA

6.00 Plebania (s.) **8.05** Dla niesłyszących **8.40** Molly (s.) **9.05** Mówi się .... **9.25** Wieści Polonijne **9.40** Święta wojna **10.05** Porozmawiajmy **10.50** Klan (s.) **12.00** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak kawy **12.30** Okazja (s.) **13.00** Wiadomości **14.00** Na dobre i na złe (s.) **14.50** Made in Poland (teleturniej) **15.20** Taki powrót - Koncert Haliny Frąckowiak **16.00** Śniadanie na podwieczorek **17.00** Teleexpress **17.25** Tam gdzie jesteśmy - W stronę korzeni (rep.) **17.55** Pamiętaj o mnie **18.15** Salon kresowy (film dok.) **18.30** M jak miłość (s.) **19.15** Przygód kilka wróbla Ćwirka **19.30** Wiadomości **20.05** Wynajmę pokój (dramat) **21.20** III Międzynarodowy Festiwal Piosenki im. Anny Jantar (koncert) **22.10** Fabryka Śmiechu - Kabareton Koszalin 2006 **23.00** Jan Paweł II w pamięci Polaków na świecie (dok.) **23.35** Śniadanie na podwieczorek **00.30** M jak miłość (s.) **1.15** Przygód kilka wróbla Ćwirka **1.30** Wiadomości **2.00** Wynajmę pokój (dramat) **3.10** Jan Paweł II w pamięci Polaków na świecie (dok.) **3.45** Co tu jest grane? **4.05** Okazja (s.) **4.30** Tam gdzie jesteśmy - W stronę korzeni (rep.) **5.00** Fabryka Śmiechu - Kabareton Koszalin 2006.

NIEDZIELA 15 PAŹDZIERNIKA

6.00 Ring; talk-show **6.40** Polskie krajobrazy - Ziemia Nowosądecka (felieton) **6.50** Pamiętaj o mnie **7.10** Śniadanie na podwieczorek **8.05** M jak miłość (s.) **8.50** Słowo na niedzielę **8.55** Ziarno (mag.) **9.20** W krainie władcy smoków (s.) **9.50** Niedzielne muzykowanie - Legendy Konkursu Wieniawskiego **10.30** Msza Święta **11.55** Między ziemią a niebem (mag.) **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem (mag.) **12.50** Złotopolscy (s.) **13.45** Salon kresowy - Moje serce zostało we Lwowie (dok.) **14.05** Czterdziestolatek - dwadzieścia lat później (s.) **15.05** Niebo złote ci otworzę (widowisko poetyckie) **15.55** Wywiad i opinie (pr. public.) **16.25** Jan Paweł II w pamięci Polaków na świecie (dok.) **17.00** Teleexpress **17.25** Mój pierwszy raz (talk-show) **18.30** M jak miłość **19.15** Sceny z życia smoków **19.30** Wiadomości **20.15** Tajemnica Światła - Tajemnica Miłosierdzia. Pieśń o Janie Pawle II (koncert) **21.50** Marszałek Piłsudski (polski film fab.) **22.45** Warto rozmawiać **23.40** Bzik kulturalny (mag.) **00.05** M jak miłość (s.) **00.50** Ziarno (mag.) **1.15** Sceny z życia smoków **1.30** Wiadomości **1.55** Tajemnica Światła - Tajemnica Miłosierdzia. Pieśń o Janie Pawle II (koncert) **3.30** Marszałek Piłsudski (polski film fab.) **4.20** Czterdziestolatek (s.) **5.40** Salon kresowy - Moje serce zostało we Lwowie (dok.).

PONIEDZIAŁEK 16 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Wiadomości **8.35** Kawa czy herbata? **8.55** Był taki dzień **9.00** Jedyneczka – Rower (dla dzieci) **9.25** My Wy Oni (mag.) **9.50** Zdarzyło się - Mikołaja Iwanowa Przypadki na Wschodzie - Król (rep.) **10.10** Mój pierwszy raz (talk-show) **11.05** Pokolenie Dzieci JP II (koncert) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.00** Tam gdzie jesteśmy - W stronę korzeni (rep.) **13.30** M jak miłość (s.) **14.15** Marszałek Piłsudski - (polski film fab.) **15.05** Warto rozmawiać **16.00** Jedyneczka - Rower (dla dzieci) **16.25** Studio Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego **17.00** Teleexpress **17.15** Selekcja (rep.) **17.40** My Wy Oni (mag.) **18.30** Świadkowie nieznanych historii - SB wobec Kościoła (pr. public.) **19.05** Kościół i świat (mag.) **19.15** Przygody Kota Filemona **19.30** Wiadomości **20.10** Orędzie Ojca Świętego Benedykta XVI **20.20** Pokolenie Dzieci JP II (koncert) **21.10** Klan (s.) **21.35** Został z nami **22.25** Plebania - (s.) **22.45** Powstanie Zamojskie (film dok.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **24.00** Studio Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego **00.45** Świadkowie nieznanych historii - SB wobec Kościoła (pr. public.) **1.15** Przygody Kota Filemona **1.30** Wiadomości **1.55** Orędzie Ojca Świętego Benedykta XVI **2.05** Pokolenie Dzieci JP II (koncert) **3.00** Klan (s.) **3.25** Plebania - (s.) **3.50** Został z nami **4.35** Sprawa dla reportera **5.05** Reportaż **5.15** Powstanie Zamojskie (film dok.).

Wydarzenia Sportowe

PIŁKARSKI WEEKEND: TRZYNIEC OBNIŻA LOTY

Šurin bohaterem derby

II LIGA

● **TRZYNIEC – SOKOLOW 1:2 (0:1). Bramki: 71. Maceček – 9. Glos (karny), 55. Dittrich. Sędziował Racek. W. 712.** Goście nastawili się na wysokie piłki w pole karne, a z tym trzyńczanie mieli sporo kłopotów. Skrzydła podcięła gospodarzom druga bramka, po fatalnym błędzie obrony. Sokolow, który drugoligową licencję zdobył od Pardubic, nastawił się na „obronę Częstochowy". Trzyńczanie pomimo to wypracowali sobie kilka niezłych okazji, zdołali jednak tylko obniżyć po rzucie rożnym Kořínka i strzale Macečka. **TRZYNIEC**: Vreštiak – Vavruša (46. Brezničan), Čelústka, Hupka (46. Lasota), Martinčík – Malíř, Ceplák, Cieslar (82. Kořínek), Kluz – Maceček, Szmek. **Lokaty:** 1. HFK Ołomuniec 25, 2. Žižkow 21, 3. Jihlawa 19,... 8. Trzyniec 14 pkt.

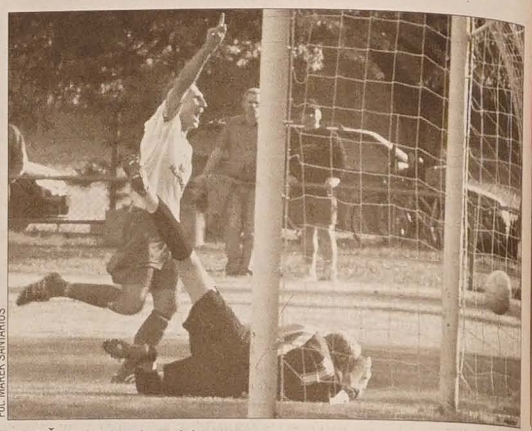

Fot. MAREK SANTARIUS

Kamil Šurin fetuje gola na 1:1.

MŚLF

● **KARWINA – BENESZÓW D. 1:2 (0:2). Bramki: 50. Juroszek – 7. Broulík, 25. Kubík. Sędziował Bednář. W. 350.** Co z tego, że karwiniacy mieli w I połowie dużą przewagę, do 25. minuty dwukrotnie trafili w poprzeczkę, a raz w słupek, kiedy to znów nie wystrzegli się niepotrzebnych błędów w obronie. Na 0:2 poprawił były piłkarz Fotbalu Trzyniec Michal Kubík. Pokonać beneszowskiego Skupenia udało się dopiero w 50. minucie Juroszkowi i aczkolwiek gospodarze praktycznie nie schodzili spod pola karnego gości, na więcej karwiniaków nie było już stać. **KARWINA**: Gradek – Vávra, Gill, Bielan, Prusina (46. Juroszek) – Sourada, Janovský (67. Mašlej), Giňa, Holý – Opic, Šuster (38. Urban). **Lokaty:** 1. Slowacko B 25, 2. Brno B 20, 3. Mutěnice 20,... 7. Karwina 14 pkt.

DYWIZJA E

● **B. OLBRACHCICE – IRP CZ. CIESZYN 3:2 (1:1). Bramki: 36. Šurin, 54. Dorozlo, 65. Goj – 8. Mendrok, 59. Fizek. CZK: 48: Szmek (O). Sędziował Šrut. W. 350.** W ataku IRP pojawił się napastnik Krpec, który nad Olzę trafił z Frydku-Mistku (w odwrotnym kierunku podążył Myšinský). Właśnie z podania Krpca goście zdobyli pierwszego gola w derby, na długo było to jednak wszystko z ich strony. Banik wyrównał zasługą zgranej pary Wojtyna-Šurin, Kamil Šurin z woleja nie dał szans Kmeťowi – 1:1. Ofensywny futbol kontynuowali gospodarze także po zmianie stron, grając już bez wykluczonego Szmeka. Na 2:1 trafił z rzutu wolnego Dorozlo, ale w pięć minut później po błędzie obrony na 2:2 wyrównał Fizek. Kiedy wszyscy kibice spodziewali się mocnej ofensywy IRP, Šurin obsłużył Goja, a ten w 65. minucie oko w oko z bramkarzem podwyższył na 3:2. **OLBRACHCICE**: Hekera – Szmek, Neuman, Aniol, Smékal (75. Čubok) – Novák (83. Jakšl), Šurin, Wojtyna, Dorozlo – Goj (83. Kulhánek), Příborský. **CZ. CIESZYN**: Kmeť – Sostřonek, Blažek, Kocur, Večeř – Fizek, Mendrok (66. Hrazdílek), Hromada (46. Martinek), Rokyta (66. Groš) – Krpec, Čabák.

● **DZIEĆMOROWICE – KRAWARZE 2:1 (1:1). Bramki: 26. samob. Režnar, 90. Punčochář – 44. samob. Prokop. Sędziował Stloukal. W. 300.** Elektrycy rozmontowali u siebie kolejnego wymagającego przeciwnika, utrzymując się w fotelu lidera tabeli. **DZIEĆMOROWICE**: Jaček – F. Kadlčák, Prokop, Škoda, Hančin – Mucha, Plíska, Špička, Ligocký (40. Hodulík) – Šrámek, Z. Kadlčák (73. Punčochář).

● **L. PIOTROWICE – RYMARZOW 1:2 (0:1). Bramki: 49. Sehnal – 24. Šimko, 56. Orság (karny). Sędziował Žadnik. W. 125.** Gospodarze przegrali zasłużenie. Trener Jiří Skála z utęsknieniem czeka na powrót Hojdysza. Bez niego Lokomotywa porusza się na zwolnionych obrotach. **PIOTROWICE**: Sabela – Krul, Wrubel (67. Fišer), Bláha, Sehnal – Brzóska (60. Konečný), Wojnarovský, Minarík, Lukan – Hanusek, Klos.

● **FRENSZTAT p. R. – S. ORŁOWA 1:1 (1:0). Bramki: 22. Svoboda – 56. Šťástka (karny). Sędziował Tobola. W. 100.** Slavia nie potwierdziła pod Radhoszczem roli faworyta. Trzy punkty miał na nodze w 82. minucie Šťástka, ale nie dał rady. **ORŁOWA**: Szarowski – Karkoška, Drozd, Směták, Hübner – Herák (60. Kopel), Mindek, Šťástka, Široký (72. Sochora) – Krečmer, Tfou (80. Špiler). **Lokaty:** 1. Dziećmorowice 23, 2. Kromierzyż 22, 3. Hulin 19... 5. Orłowa 17, 9. Piotrowice 13, 11. Cz. Cieszyn 11, 12. Olbrachcice 11 pkt.

JANUSZ BITTMAR

Ekstraliga piłkarzy ręcznych

■ **BRNO – KARWINA 23:34 (11:14).** Karwiniacy nie zasmakowali jeszcze goryczy porażki. Banik po czwartkowej przegranej w Lidze Mistrzów na parkiecie niemieckiego THW Kiel musiał przestawić się na walkę w czeskiej ekstralidze. Pierwsza odsłona meczu w Brnie stała pod znakiem lekkiego karwińskiego rozkojarzenia, druga połowa była już jednak pokazówką faworyta. Królem strzelców w karwińskiej ekipie był Zdráhala (6), który celnie trafia też w Lidze Mistrzów. W dwóch meczach Zdráhala zdobył 16 bramek, co daje mu 3. miejsce w tabeli strzelców LM. **Lokaty:** 1. Karwina 12, 2. Lowosice 10, 3. Zubrzi 9 pkt. **JUTRO:** Karwina – F-M (17.30) (ib)

Hokej: Udany powrót Biegla

02 EKSTRALIGA

■ **K. WARY – TRZYNIEC 1:4 (1:2, 0:0, 0:2). Bramki: 13. Košťál – 2. i 54. Kudrna, 19. Korhoň, 49. Peterek. Sędziował Bolina. Kary 5:7, wykorz. 1:1. W. 2260.** Stalownicy wygrali już szósty mecz z rzędu. Po kontuzji do bramki Trzyńca wrócił Biegl i był jedną z pierwszoplanowych postaci meczu. **Najważniejsze minuty**: 2. Kudrna strzałem od niechcenia zaskakuje Mensatora – 0:1; 13. Košťál w przewadze liczebnej z dobitki wyrównuje na 1:1; 19. Korhoň w przewadze liczebnej – 1:2; 49. Martynek podaje do Peterka – 1:3; 54. niepilnowany Kudrna ustala wynik dnia – 1:4. **TRZYNIEC**: Biegl – Tesařík, Výtisk, Seman, Pácal, Kroupa, Frolo – Razingar, Skořepa, Zálešák – Kudrna, Peterek, Martynek – Korhoň, Polanský, Tomas – J. Daneček mł., Kolusz, Hašek. **Lokaty:** 1. Znojmo 25, 2. Zlin 23, 3. Trzyniec 22 pkt. **DZIS:** Trzyniec – Sparta (17.00).

I LIGA

■ **OŁOMUNIEC – HAWIERZÓW 4:3 (1:1, 1:1, 2:1). Bramki: 55. i 58. Smejkal, 2. Žajgla, 22. Zbořil – 2. Sedlák, 37. Rozum, 45. Zdráhal. Sędziował Kubeš. W. 300.** Wczoraj po zamknięciu numeru Pantery podejmowały Ujście n. Łabą.

II LIGA

■ **BLANSKO – ORŁOWA 3:1 (1:0, 0:1, 2:0). Bramki: 15. Šťastný, 41. Mifek, 60. Šlapanský – 32. Tluszczik.** Orłowianie długo nie mogli znaleźć recepty na dobrą defensywę Blanska. Przy stanie 2:1 goście postawili wszystko na jedną kartę, tracąc w „power play" trzeciego gola. **Lokaty:** 1. Hodonin 21, 2. Szumperk 17, 3. Orłowa 16 pkt. **JUTRO:** Orłowa – Wielkie Międzyrzecze (18.00). (ib)

Futbol w niższych klasach: Łatwe zwycięstwo Indian

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

● **HAWIERZÓW – P. POLOM 2:0 (0:0). Bramki: 70. Košťál, 76. Harwot. Sędziował Chlebovský. W. 800.** Indianie łatwo uporali się z rywalem. Na 1:0 trafił głową Košťál, a w 76. minucie z 25 m w okienko huknął Harwot. **HAWIERZÓW**: Chlebek – R. Bielan, Osika, Košťál, Vlček – Schimke (65. Kisel), Miczka, Lakatos, Uryga (38. Pristáš) – Kaniok (82. Kroužek), Harwot.

● **FRYDLANT n. O. – BOGUMIN 2:1 (0:0). Bramki: 89. i 90. Somr (karny) – 79. Jar. Kubinski. CZK: 89. Sittek (B). Sędziował Křenek. W. 150.** Ekipa trenera Petra Kaspřáka z dużym niesmakiem powróciła znad Ostrawicy. Horror zrodził się w końcówce meczu. W 89. minucie Sittek, ku zaskoczeniu wszystkich, otrzymał czerwoną kartkę i z „11" Somr wyrównał na 1:1. Rozkojarzeni goście stracili wszystkie punkty w doliczonym czasie. Na 2:1 strzelił ponownie kapitan drużyny Somr. **BOGUMIN**: Ryl – Kračmar, Bajnar, Tvrdý, Jan Kvíčala (86. Prokš) – Motloch (75. Jiří Kvíčala), Kubinski, Fluxa, Ciesarik (46. Kukuliač) – Neuwirth, Sittek. **Lokaty:** 1. Bohuslawice 23,... 5. Hawierzów 20, 12. Bogumin 11 pkt.

I A KLASA – GR. B

Lutynia D. – Hodslawice 4:0, Wędrynia – Stare Miasto 2:2, Dobra – Bystrzyca 0:2, Bogumin B – Bruszperk 0:4, Stonawa – Przybor 0:0, Mosty – Prażmo/Raszkowice 4:0. **Lokaty:** 1. Liskowiec 18, 2. Hodslawice 15, 3. Bystrzyca 14, 4. Lutynia D. 13,... 6. Mosty 12, 8. Stonawa 12, 11. Wędrynia 8, 14. Bogumin B 0 pkt.

I B KLASA – GR. C

Orłowa B – G. Błędowice 0:1, Oldrzychowice – Niebory 1:1, Żuków G. – Gródek 2:2, Sedliszcze – Suchа G. 0:2, Wierzniowice – Śmiłowice 0:4, Datynie D. – Nydek 1:2, Jabłonków – Sj Rychwałd 5:1. **Lokaty:** 1. Nydek 24, 2. Śmiłowice 22, 3. Jabłonków 19 pkt. (ib)